

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸ್ವಾಮಿ ರೂಲ್ ನೀವೇ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಸಹ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡಿ ನಿಮಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಜಗಜೀಗಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ, ಯೂಕಲಿಪ್ಟಸ್ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅರನೂರ ಮೂವತ್ತು ವೆರ್ಟಿಟಗಳು ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೂರು ಫುಟ್ ಮೇಲೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಅಂಥ ವೆರ್ಟಿಟ ಕೂಡ ಇದೆ

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ನೀವು ಯೂಕಲಿಪ್ಟಸ್ ಬೆಳೆಸಿದ್ದೀರಾ.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಜಗಜೀಗಿ.—ಇಲ್ಲ ನಾನು ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವರು ಹೇಳಿಕೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ವಾದ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೆಂದರೆ ಅವರು ಹೇಳಿದರು ನೀಲಗಿರಿ ಮರವನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕಚ್ಚಾವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಗಳು ಬೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ೪,೦೫,೦೦,೦೦೦ ಟನ್ ನೀಲಗಿರಿಯ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ಈ ನೀಲಗಿರಿ ಮರಗಳು ಬಹಳ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕಂಥ ಮರಗಳು. ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ೮೦ ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಉರವಲು ಕಟ್ಟಿಗೆಗೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಆಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಡಿ.ಪಿ.ಎ.ಪಿ. ಮತ್ತು ಎಂ.ಆರ್.ಎ.ಪಿ. ಮತ್ತಿತರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಜನತೆಗೆ ಒದಗಿಸಲು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಕಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯೂಕಲಿಪ್ಟಸ್ ಎಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಮಳೆ ಬೀಳುತ್ತದೋ, ೨೦-೩೦ ಇಂಚು ಗಿಂತಲೂ ಮಳೆ ಬೀಳುತ್ತದೋ, ಅಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿರುತ್ತೇವೆ. ಹರಿಯಾಣ, ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಟನ್‌ಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಅದು ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಎಲ್ಲ ರೀತರ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಯೂಕಲಿಪ್ಟಸ್‌ನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ತುಂಬಾ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ವಿತ್ತೀಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು

೧೯೮೩-೮೪ನೇ ಸಾಲಿನ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ

† ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತರಾವ್ ದೇಸಾಯಿ (ಆಫ್ ಲಾಫುರ್).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಾ ನಾನು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಇಲಾಖೆ ಬಹಳ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಇಲಾಖೆ ಎಂಬುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಇಲಾಖೆ ಈ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಚಾರದ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನರು ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವರ್ಗಾವಣೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಾದರೆ ಇಷ್ಟು, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಾದರೆ ಇಷ್ಟು, ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಾದರೆ ಇಷ್ಟು, ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಾದರೆ ಇಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಕೊಡಲೇ ಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆಂದ ಜನರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನರು ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಈ ಕಷ್ಟದ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಶುದ್ಧೀಕರಿಸಲು ಮತ್ತು ಭ್ರಷ್ಟಚಾರ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಲು ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸಲು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೆಲವು ವರ್ಗಾವಣೆಗಳನ್ನು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆ ಸಮರ್ಥಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಆದರ್ಶವಾದಂಥ, ಸ್ವಚ್ಛವಾದಂಥ

ಹಾಗೂ ದಕ್ಷವಾದಂಥ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೇ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ಅನೇಕ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಈ ರೀತಿ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಅವರಿಗೆ ಹಕ್ಕಿದೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಚಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಲಂಚಗುಳಿತನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಹಾಗೆ ಹೀಗೆ ಎದೆಲ್ಲಾ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದರು. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸುವ ರೋಗ ಬಂದವರಿಗೆ ಇಡೀ ಜಗತ್ತೇ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣವಾಗಿ ಹೇಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆಯೋ, ಅದರಂತೆ ಈ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಭ್ರಷ್ಟಚಾರದ ತಾರುಮನೆಯಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರವು ಅದೇ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಇವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿದೋಷವೇ ಕಾರಣವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ತರಹ ಇರುತ್ತದೆ. ಒಮ್ಮೆ ದುರ್ಯೋಧನನನ್ನು ಕುರಿತು ಜಗತ್ತಿನ ಜನರು ಹೇಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ದುಷ್ಕರಿದ್ವಾರೆಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟುನಂತೆ ಅದೇರೀತಿ ಧರ್ಮರಾಯನನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಒಳ್ಳೆಯವರಿದ್ದಾರೆ, ಸಜ್ಜನರಿದ್ದಾರೆಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟುನಂತೆ. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರೂ ಸಹ ಈ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಧರ್ಮರಾಯನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಗಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ದುರ್ಯೋಧನನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಇವರ ದೃಷ್ಟಿದೋಷವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶ ಯಾವಾಗಲೂ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುವಂತಹ ಪ್ರದೇಶ ಎಂಬುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಈ ಭಾಗದ ಅಪ್ಪರ್-ಕ್ಯಾಷ್ವಾ, ಮುಲ್ಲಾಮಾರಿ ಲೋಯರ್-ಮುಲ್ಲಾಮಾರಿ, ಅಪ್ಪರ್-ಮುಲ್ಲಾಮಾರಿ, ಬೆಣ್ಣೆ ತೊರೆ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಕೆಲಸ ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿ ಯಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಏಕರೆ ಜಮೀನು ನೀರಾವರಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಆಗಿಲ್ಲದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಈ ಒಂದು ವಿಫಲತೆಗೆ ಕಾರಣಕರ್ತರು ಯಾರು ? ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರೇ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೇ-ಹೊರತು ನಮ್ಮ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರವಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಹಿಂದೆ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವೇ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿತ್ತು. ಈ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದವರೇ ಆದಂಥ ೪-೫ ಜನ ಸಮರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದರು. ಇವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರವಿತ್ತು, ಹಣವಿತ್ತು, ಆದರೂ ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ? ಇವಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದರೂ, ಇಷ್ಟೇ, ಅಪ್ಪರ್-ಕ್ಯಾಷ್ವಾ ಯೋಜನೆಗೆಂದು ಕಳುಹಿಸಿದಂಥ ಸಿವಿಲಿಯನ್ ಸಹ ಬಿಡದೆ ತಿಂದರು. ಮನುಷ್ಯರು ಸಿವಿಲಿಯನ್ ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಹಿಂದಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರವಿದ್ದಾಗ ಜನತೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆಂದು ಕೈಕೊಂಡಿರುವ ಅಪ್ಪರ್-ಕ್ಯಾಷ್ವಾ ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಿಂದು ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಸಿವಿಲಿಯನ್ ತಿಂದುಬಿಟ್ಟರು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲೆಂದು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಪ್ಪರ್-ಮುಲ್ಲಾಮಾರಿ, ಲೋಯರ್-ಮುಲ್ಲಾಮಾರಿ, ಬೆಣ್ಣೆ ತೊರೆ, ಕಾರಂಜಾ ಮುಂತಾದ ಯೋಜನೆಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದ್ದೇ ೧೯೭೨ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದೀಚೆಗೆ, ಇವೊತ್ತು ನಾವು ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರನ್ನು ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಇವೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದ್ದು, ಇದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇತ್ತೆಂದರೆ, ಪ್ರತಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಹ ಮೊದಲು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ಅವರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾವು ಕೃಷ್ಣಾ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹನಿ ನೀರನ್ನೂ ಸಹ ನಾವು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬೇರೆಯವರು ಎಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದರು ಎಂಬುದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಜಡೆಯರಾಜ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್, ಮಾನ್ಯ ದೇಸಾಯಿಯವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿಗೆ

MR. DEPUTY SPEAKER.—When there is no discussion, how can there be any Point of order ? I will not permit.

೩೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಒಡೆಯರಾಜ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ಕೇಳಬೇಕು.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ದಯಮಾಡಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

SRI. GOVIND P. VODEYARAJ.—Then under Rule 316, I want an opportunity for personal explanation.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಡಿಬೇಟ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಹನುಮಂತರಾವ ದೇಸಾಯಿ ಯವರು ಏನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಒಡೆಯರಾಜ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಬೈರೇಗೌಡರು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಜಾತಿ ಮತ್ಸರ, ದ್ವೇಷ ಭಾವನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇದನ್ನು ನಾನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಾರದೇನು ?

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಏನು ಹೇಳಿದೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು....

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಒಡೆಯರಾಜ್.—ನಾನು ಒಬ್ಬ ಮೆಂಬರ್, ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಷನ್ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ದುರುದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕೇನು ? ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದರೆ ಮಾತನಾಡಲಿ ನಾನು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ...Is it not my right to...

MR. DEPUTY SPEAKER.—Nothing will go on record. You are a senior Member of this House and you should know the rules, I have not permitted the hon'ble Member Sri Byregowda to speak.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಒಡೆಯರಾಜ್.—ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾತನಾಡಲಿ I know the rules. I will not come in the way. But if he speaks otherwise

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಏನು ಹೇಳಿದೆ ಹೇಳಲಿ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—It will not go into record.

ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತರಾವ ದೇಸಾಯಿ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇಂಥವರು ಎಂದು ನಾನು ಯಾರ ಹೆಸರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೇಳಿಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಸಭೆ ನಡೆಸಬೇಕೋ ಹೇಗೆ ? ನಾನು ಎದ್ದು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಿ....

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತರಾವ ದೇಸಾಯಿ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಇಂತಹವರು ಎಂದು ಯಾರ ಹೆಸರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಒಡೆಯರಾಜ್.—ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತರಾವ್ ದೇಸಾಯಿ.—ನಾನು ಸಹ ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಅಪ್ಪರ ಕೃಷ್ಣ ಯೋಜನೆ ಬಹಳ ಮಹತ್ವವಾದುದು. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರಧಾನ್ಯ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರಲ್ಲಿ ವಿಮೃತೆಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಏನೇ ಲೋಪ ದೋಷ ಮಾಡಿರಲಿ ತಾವು ಮಾತ್ರ ದಯೆ ವಿಟ್ಟು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಿಂದಲಾದರೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲಿಂದಲಾದರೂ ಕೂಡ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಮತಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಅಫಜಲ್‌ಪುರದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ವಿತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನಾಲ್ಕು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಸುಮಾರು ೭-೮ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗದೆ ಹಾಗೆ ಉಳಿದಿದೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಮತ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಈ ಶ್ರೀಸರವಾಡ, ಮಂದರವಾಡ, ದೇವನಗಾಣಗಾಪುರ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗಳಿಂದ ಒಂದು ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಕೂಡ ನೀರಾವರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ನೀರಾವರಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ತಾವು ಅವುಗಳನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವುಗಳಿಂದ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸುವಂತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ೧೯೫೨ರಲ್ಲಿ, ೧೯೭೨ರಿಂದ ನಮ್ಮ ಅಫಜಲ್‌ಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ ಕ್ಷೇತ್ರ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಭೀಮನದಿ, ಕೃಷ್ಣ ನದಿ, ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದು ತುಂಬಿ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಆ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮತಕ್ಷೇತ್ರ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಡಿ, ಮತ್ತು ಸಿಂಧಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ವೆ ಕೂಡ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಭೀಮಾ ನದಿಗೆ ಒಂದು ಅಪ್ಪರ್ ಭೀಮಾ ಯೋಜನೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಆ ಕಾರ್ಯ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಸುಮಾರು ೪೦-೫೦ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ದೊರಕಿಸಿಕೊಟ್ಟಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ರಸ್ತೆಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಾನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೇಳಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳು ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ರಸ್ತೆಗಳು ಆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಯಾರು ಕಾರಣ ಅಂದರೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವರು ೧೯೫೭ರಲ್ಲಿ ಬಂದದ್ದು. ಹಿಂದಿನದು ಅಂದರೆ ಯಾವುದು ಎಂದು ಹೇಳಲಿ. ಇವರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು ೧೯೫೭ರಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ೧೯೭೨ ರಿಂದಲೋ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತರಾವ್ ದೇಸಾಯಿ.—ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಅಂದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುಂಡುರಾವ್ ಸರ್ಕಾರ. ಇವೊತ್ತು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಈ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಮರ್ಥರಾದಂಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮಗೆ ದೊರೆತಿದ್ದೀರಿ ದಯವಿಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಪಡಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಕೆರೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಮೂರು-ಕೆರೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಇದು ಆ ಕೆರೆಗಳು ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳೂ ಕೂಡ ಸಫಲವಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಕೆರೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ ಹಿಂದಳಿದ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಮುಂದೆ ತರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ಫಲವತ್ತಾದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ನೀರಾವರಿಯಿಂದ ಉರ್ಜಿತಗೊಳಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಸಮಯ ಕಡಿಮೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಅಡ್ಡಿ ಅಡಚಣೆ ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ, ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಕಾಲ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ವಿ.ತ್ರಂಗೂ ವಂದಿಸಿ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸ ತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ (ತುರುವೇಕೆರೆ) — ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರಕ್ಕಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಹಾಗೂ ಈ ಲೋಕದ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಾಡುವಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳು. ಆ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕೆಲವಾರು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ಅರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಈ ಒಂದು ಇಲಾಖೆ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಂಥ ಇಲಾಖೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೩೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆ ಮಾತನಾಡಿದಂಥ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳದೆ ಬಿಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹೇಳಿದರು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಕಡಿಸಿದ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಯಾರೂ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಮಾಡುವಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಒಂದೇ. ಎಲ್ಲರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಹರಿಯುವುದು ಒಂದೇ ಕಡೆ. ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಬಲ ಸಂಬಳ. ಆದರೆ ಹೇಳಿದಂಥ ಮಾತನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಮಾತ್ರ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಮಾನ್ಯ ದಿವಂಗತ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ನೀರಾವರಿ ಸಲಹೆ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವರು ಎಲ್ಲಿಗಾದರೂ ಭೇಟಿ ಕೊಡಲು ಹೋದಾಗ ಅವರ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗುದ್ದಲಿ ಮತ್ತು ಪಿಶಾಚಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಅವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಆ ಮಣ್ಣನ್ನು ಅಗಿದು ಮಣ್ಣಿನ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ನಂತರ ಡ್ಯಾಮ್ ಮಂತಾದ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಅಣ್ಣಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅನಂತರ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಕುಟ್ಮಾಕ್ರಮದಾರಿಗೂ ಭಯ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಭಯಕ್ಕೆ ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರ ಒಂದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ತಾವು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಫೌಮಾನಿಕವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಅಂತಹ ಒಂದು ಆದಳತ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತಾವು ಕೂಡ ಅನುಸರಿಸುತ್ತೀರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಒಂದು ಭಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯತನಕ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲಿಯ ತನಕ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ರಸ್ತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ. ನಮ್ಮ ಒಂದು ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ಅಂದರೆ ೧೯೭೦ ರಿಂದ ಸುಮಾರು ೪೮,೯೩೨ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ರಸ್ತೆಗಳು ಆಗಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈವೇಸ್ ಮತ್ತು ಟಿ.ಡಿ.ಬಿ. ರೋಡ್ಸ್ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ರಸ್ತೆಗಳು ಸೇರಿವೆ. ಮತ್ತೆ ೧೯೮೦ ರಿಂದ ೮೩ ರವರೆಗೆ ಸುಮಾರು ೬೭,೪೬೮ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ರಸ್ತೆಗಳು ಆಗಬೇಕೆಂದು ಇತ್ತು. ಈ ಮಾತನ್ನು ೬ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ವಿನೆಂದರೆ ೮೫,೦೭೨ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಆದರೆ ಈ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೊಟ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ರಸ್ತೆ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಸಾವಿರಾರು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದಂಥ ರಸ್ತೆ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡಲು ಸರಿಯಾದಂಥ ರಸ್ತೆ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಇಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ವಿಷಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಕಡೆ ತಾವು ಗಮನ ಹರಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಈ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೇ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈವೇಸ್ ಎಷ್ಟು, ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ರಸ್ತೆಗಳು ಎಷ್ಟು? ಎಂಬುದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಒಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿತ್ತು. ತಾವು ಅದನ್ನು ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಮತ್ತೆ ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಮಾವತಿ ಜಲಾಶಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈ ವಿಷಯ ಬಹಳ ಸಂಕಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆಯೆಂದು ನಾವು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ತಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 31 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಅಳಿವು ಮತ್ತು ಉಳಿವಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಸುಮಾರು ಮೂರೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಜನತೆಗೆ ನೀರು ಒದಗಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಯೋಜನೆ, ಹೇಮಾವತಿಯ ಎಡದಂಡೆಯ ನಾಲೆಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿದರೆ, ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ತಿಪಟೂರು, ಗುಬ್ಬಿ, ನಾಗಮಂಗಲ ಇತ್ಯಾದಿ ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ನೀರಿನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ದಿವಂಗತ ದೇವರಾಜ ಅರಸರವರು ಮಾಡಿದರು. ಇವತ್ತು ತಾವು ಆ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿದರೆ ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರ ಹೆಸರು ಹೇಳದಿದ್ದರೆ ಕರ್ತವ್ಯಲೋಪ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಆ ಕೆಲಸ ಇದುವರೆಗೂ ಮುಗಿದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಪ್ರವಾಸ ಬಂದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ಭಾಗದ ಶಾಸಕರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಮಾತನಾಡಿ ನಮಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಕೆಲಸ ಬೇಗ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರ ಒಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಅಶ್ವಾಸನೆಯಾಗಿ ಉಳಿಯದೆ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಪಾಲಿನ ನೀರು ನಮಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಡ್ಯಾಮ್ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ನೀರು ಶೇಖರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಆ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಇನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅದರ ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೆಲಸ ಇನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ತಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಾಗಮಂಗಲ ಗುಬ್ಬಿ ಮತ್ತು ತಿಪಟೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ನೀರು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವಂಥ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸುಮಾರು 2 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನ ನೀರಾವರಿ ಯಾಗುವಂಥ ಈ ಹೇಮಾವತಿ ಜಲಾಶಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಬರುವಂಥ ಮೂರುವರೆ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಜಮೀನಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮೂರು ಸರ್ಕಲ್‌ಗಳನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಮೊದಲನೆಯದು ಗೋರೂರಿಗೆ, ಎರಡನೆಯದು ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯದು ಕೆ. ಆರ್. ಪೇಟೆ. ಇದು ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗೆ ನೀರಾವರಿ ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ. ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರೊಂದು ಡಿವಿಜನ್‌ಗೆ ತಾವು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ, ಮೊದಲನೇ ಸರ್ಕಲ್‌ಗೆ ಐದು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಡಿವಿಜನ್‌ಗಳಿವೆ. ಮೂರನೇ ಸರ್ಕಲ್‌ಗೆ ನಾಲ್ಕು ಡಿವಿಜನ್‌ಗಳಿವೆ. ಮೂರೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಯೋಜನೆಗೆ ಸರಂಗ ಮಾರ್ಗ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಡಿವಿಜನ್ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಲಸ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದೇ ? ಇದನ್ನು ತಾವು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಎರಡುಕಡೆ ಚಾನಲ್ ಆಗಬೇಕು. ಈವಾಗ ಕ್ಷಾಮ ಬಂದಿದೆ. ವರ್ಷವರ್ಷ ಕ್ರಾಮಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುವಂತಹ ಪ್ರದೇಶ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ 30 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಆದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಇದೆ. ಡ್ರಾಫ್ಟ್‌ಕೆಟ್‌ನಿಂದ ಚಾನಲ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಐದು ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ವರೆಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಭಾಗ. 30 ಆಡಿಯಿಂದ 40 ಆಡಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಕೆಳಗಡೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಅಕ್ಸಿಸಿನ್ ಪ್ರೊಸಿಡಿಂಗ್ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಅಕ್ಸಿಸಿನ್ ಪ್ರೊಸಿಡಿಂಗ್ ನಡೆಸಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಆಡ್ಲಿ ಆ ತಂಕಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಕಾಲವೆ ಮೂಲಕ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವರು, ತೆಂಗಿನ ಗಿಡ ಇರುವ ಕಡೆಗೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಇನ್ನೊಂದು ಗುಂಪು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ನಿಧಾನ ಆಗಿದೆ ಜನರು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ತೊಂದರ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಇರಬೇಕು. ತಾವು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅದೇನೆಂದರೆ ತಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ 10 ರೀತಿರಲ್ಲಿ ನೀರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ, 10 ರೀತಿನೇ ಇಸವಿಗಾದರೂ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ

ಎಂದು ವಾಗ್ದಾನವನ್ನು ಏನು ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಕ್ಕಿಸಿಶನ್ ಪೊಸಿಡಿಂಗ್ಸ್ ನಡೆಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಕಟ್‌ನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು ಟನಲ್ ಜೊತೆಗೆ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಕಟ್‌ನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ಕೆಲಸ ಬೇಗ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ, ತುಮಕೂರು ಮತ್ತು ನಾಗಮಂಗಲಕ್ಕೆ ೨೦೦ ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ಚಾನಲ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗವನ್ನು ಟನಲ್ ಜೊತೆಗೆ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಕಟ್ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಚಾನಲ್‌ನ್ನು ಕೂಡ ತಾವು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಆದರೆ ಮಾವಿನಕೆರೆಗೆ ೨೦೦೦ ಕ್ಯಾಸೆಕ್ಸ್ ನೀರು ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ತುಮಕೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ೩,೫೦೦ ಕ್ಯಾಸೆಕ್ಸ್ ನೀರನ್ನು ಹರಿಸಬೇಕು. ಮಾವಿನಕೆರೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಅಕ್ವಿಡಕ್ಟ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು ಇದೂ ಕೂಡ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೆಲಸ ಅಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕೈದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗ ತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಮಗಾರಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಮಾವಿನಕೆರೆ ಅಕ್ವಿಡಕ್ಟ್ ಬೇಗನೆ ಆಗಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ಚಾನಲ್ ಕೂಡ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಬೈರಪ್ಪಾಜಿಯವರೇ ಇಪ್ಪತ್ತು ನಿಮಿಷ ಆಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ.—೧೨೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿನಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಸ್ವಾಮಿ ಇದು. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ ಇದಾಗಿರುವಾಗ ತಾವು ಇನ್ನೂ ಐದು ನಿಮಿಷ ಅಷ್ಟೇ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ.—ನಮಗೆ ಈ ಡಿವಿಜನ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಣ ಬಹಳ ಅತ್ಯಲ್ಪ. ಮೊದಲನೇ ಸರ್ಕಲ್‌ಗೆ ೫ ಕೋಟಿ, ಎರಡನೇ ಸರ್ಕಲ್‌ಗೆ ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನಮಗೆ ಟನಲ್‌ಗೆ ೩ ಕೋಟಿ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ಬೇರೆ ಕಡೆ ಕೆಲಸ ಆಗಬಹುದು. ಆದರೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ನೆರವು ಇಲ್ಲ. ಸೊಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಸರ್ಕಲ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ೧೨೦ ಕೋಟಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಈ ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹಣವನ್ನು ಕೂಡ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ತಾಂತ್ರಿಕ ದೋಷಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇವೆ ಇದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಸರಿಪಡಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತೆ ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಯೋಜನೆ ತುಮಕೂರು ನಾಗಮಂಗಲ ತಾಲೂಕಿಗೆ ಬರತಕ್ಕದ್ದು. ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಕೊಟ್ಟರೆ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ವಾಗುತ್ತದೆ ? ತಾವು ಇದು ಲೆಕ್ಕ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಲೆಕ್ಕಾದರೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬೇಕಾದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹಣ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕು ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮಾವಿನಕೆರೆ ಅಕ್ವಿಡಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಚಾನಲ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ದಾರರಿಗೆ ಏನು ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಆ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಆತ ಬೇಗ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ೧೯೮೨ಕ್ಕಾದರೂ ಇದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಂದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಆಸಕ್ತಿವಹಿಸಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಪ್ರದೇಶ ಪ್ರತಿ ಸಾರಿಯೂ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರನ್ನು ತಾವು ಉಳಿಸಬೇಕು, ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಹೆಚ್ ಗಂಗಾಧರನ್ (ಕೃಷ್ಣರಾಜ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಮುಖ ನಾಯಕರಿಂದ ಶ್ರೀ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯವರು ಈ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಪ್ರಮುಖ ಶತ್ರು ಎಂದರೆ ಈ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. "The public enemy No. 1 is the P.W.D. Department." ಅವರು

ಈ ವಾತನ್ಯ ಹೇಳಿ ೫೦ ವರ್ಷಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡಾ ಅದು ಇವತ್ತಿಗೂ ಅಸತ್ಯವೇನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದೂ ಸತ್ಯವಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಮನಗಾಣಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆ ಇಂತಹ ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗಲೂ ಸಹ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮೂಲತಃ ಎರಡು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ವರ್ಗಾವಣೆಯ ಆರೋಪ ಕೂಡಾ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆಯಿತು ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಆರೋಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಆಧಾರ ಬೇಕು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅನುಭವದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ವರ್ಗಾವಣೆ ಸಾಕಷ್ಟು ನಡೆದಿದೆ. ಈ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಿ.ಜೆ.ಪಿ. ಶಾಸಕರು ಮತ್ತು ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಶಾಸಕರು ಕೇಳಿದ್ದು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಶಾಸಕರು ಏನು ಹೆಸರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅವರದಲಾ ಕರೆಕ್ಟ್ ಆಗಿ ಆಗಿದೆ.

ಬಿ. ಪಿ. ಎಂ.

ಏಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳಿದರೆ, ಶ್ರೀಮನ್ ದೇವೇಗೌಡರ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾವಣೆಗೆ ನಾವು ಯಾರಾದರೂ ಹೋಗಿ ಒಬ್ಬ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿದಕೂಡಲೇ ಅವರ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂದ ಹಿಡಿದು, ಜೇಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ವರೆಗೆ. ಎಲ್ಲರ ಚರಿತ್ರೆ ಅಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅಂತಹವರನ್ನು ಅವರು ಫೋನ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಈ ವರ್ಗಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರಾರೂ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಕಡೆವನ್ನು ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದರೂ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ದುರಾಡಳಿತ, ಅವ್ಯವಹಾರ, ಅಧಿಕಾರ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಂತಹ ಪ್ರಸಂಗ ಇನ್ನೂ ಇದೆ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಹಿಡಕಲ್ ಡ್ಯಾಂನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಒಬ್ಬ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಯಾರ ಕೈವಾಡವೋ ತಿಳಿಯದು ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಅಧೀನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರದ್ದು ಒಂದು ಆರ್ಡರ್, ಜೇಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ದ್ದು ಇನ್ನೊಂದು ಆರ್ಡರ್, ಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರದ್ದು ಮತ್ತೊಂದು ಆರ್ಡರ್. ಹೀಗೆ ಒಂದೇ ಕೇಸ್‌ನಲ್ಲಿ ೩ ಆರ್ಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದರೆ, ಅವನು ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಸಾಯಬೇಕು ? ಈ ರೀತಿ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂತಹ ಅಂಶವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹೆರು ಗೋಪಾಲ ಶೆಟ್ಟಿ ಅಂತ ಹೇಳಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ರಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ, ಪೂಜೆಕ್ಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ವರ್ಗಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಜಾಗವನ್ನೂ ಹರಾಜಿಗೆ ಇಟ್ಟರೆ, ಆ ಹರಾಜಿನಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂತಹ ಹಣದಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಪೂಜೆಕ್ಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬಹುದು ಅಂತ ನನಗನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದು ಜಾಗದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಜಾಗಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಬತ್ತಡ, ಇದೆ.

ಇನ್ನು ರಸ್ತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ೨೬.೮೭೧ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ೭೭೨೧ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಸ್ತೆಗಳು ಇರುವುದು. ಇನ್ನೂ ಬಹಳಷ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ರಸ್ತೆಗಳಿಲ್ಲ. ಇದು ೯೯% ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕಂತಹ ಹಣ ಎಷ್ಟು ಎಂದರೆ, ೧೯೮೦-೮೧ ರಲ್ಲಿ ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತೆ ೧೯೮೧-೮೨ ರಲ್ಲಿ ೧.೪೪ ಕೋಟಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ೧೯೮೨-೮೩ ರಲ್ಲಿ ೫೦ ಲಕ್ಷ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿ ಹಣವನ್ನು ನಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ, ಎಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ತರಹ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಎ.ಪಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಮತ್ತು ಅರ್.ಎಂ.ಸಿ.ಯಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ರಸ್ತೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಂತಹ ಹಣ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇವೆ. ಈ ಹಣವನ್ನು ಯಾರು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದು ? ಎಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳದೆ ಹಣ ಹಾಗೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂತಹದ್ದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನೂ ಕಟ್ಟಡಗಳ ವಿಚಾರ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹದ್ದು ೧೨೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಟ್ಟಡಗಳಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ೪೬ ೨೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವಸತಿಗೃಹಗಳು. ಮತ್ತೆ ೭೯.೭೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಛೇರಿ ಕಟ್ಟಡಗಳು ನಾವು ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್ ಅಂತ ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಜೇಶದ ದುಡ್ಡನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬಿಲ್ಡಿಯಿಂಗ್ ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಷ್ಯನ್ ಸಹಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಟ್ಟಿದಂತಹ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಅದು. ಆವಾಗ ಅವರು ಬಂದು ನೋಡಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಯೂಗಿರುತ್ತದೆ. ವಂಕಳ್ ಗೃಹವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ವಸತಿ ಗೃಹಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ, ಪಂಚತಾರು ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳು ಆಗಿರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಒಂದು ಮನೋಭಾವ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ ಇದು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ದುಡ್ಡು. ನಾನು ತಿಳಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಆಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಂತಹ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮೊದಲು ಮುಗಿಸಿ ನಂತರ ಆ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂತಹ ಉತ್ಪನ್ನ ದಿಂದ ಈ ಎಲ್ಲ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ ರಷ್ಯದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇರತಕ್ಕಂತಹದ್ದು. ಈ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಟಿಗೆ ಹೊಗುವ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ನಂಜನಗೂಡಿನ ಹತ್ತಿರ ಕಬಿನ ನದಿಯ ಮೇಲೆ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಒಂದು ಸೇತುವೆ. ಆ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದು ೧೯೭೦ ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ. ಆ ಗಲದರ ಅಂದಾಜುವೆಚ್ಚ ೧೭,೫೦ ಲಕ್ಷ. ಈಗ ಅದು ೧೯೮೩ ಕ್ಕೆ ಮುಗಿಯುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಅದರ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚ ೨೩.೬೨ ಲಕ್ಷ. ಇದು ಏಕೆ ಆಗಿದೆ? ಇದೇ ರೀತಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ Construction of additional court hall in the premises of District Court, Mysore..... ಇದಕ್ಕಾಗಿ ೨೫ ಲಕ್ಷದ ಒಂದು ಅಂದಾಜು. ಅದೇ ರೀತಿ Construc tion of Multistories Building..

ಇದಕ್ಕಾಗಿ ೮೨ ೨೫ ಲಕ್ಷದ ಒಂದು ಅಂದಾಜು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಟೆಂಡರ್‌ನ್ನು ಕೂಡ ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ಬಡ್ತಿಬಿಟ್ಟಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಕೋಡ್ ಪ್ರಕಾರ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದು, ಆ ಟೆಂಡರ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾರು ಕಡಿಮೆ ರೇಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದೂ ಲೋಯರ್ ಟೆಂಡರ್‌ದಾರನಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡದೇ ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ? ನಾಳೆ ಆ ಕಟ್ಟಡದ ಯೋಜನೆ ಪೂರ್ಣವಾಗುವವರೆಗೆ ಆಗತಕ್ಕಂತಹ ಹಣ ಎಷ್ಟು? ಆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹವರು ಯಾರು? ಕರೆದಂತಹ ಟೆಂಡರ್‌ನ್ನು ಏಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ? ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಆಧಾರ ಇದೆ? ವಿಧಾನಸೌಧದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲೇ ಅವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದು ಕರ್ನಾಟಕ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅಂತ ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶದ ಬಡ ಜನರ ದುಡ್ಡನ್ನು ಹೊಡೆಯ ತಕ್ಕಂತಹ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಇದರ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಏಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ಇದು ಯಾರಸ್ತನ ಮನೆ ದುಡ್ಡು ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಲಾಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಟೆಂಡರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದಂತಹ ಟೆಂಡರ್‌ದಾರನಿಗೆ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ? ಟೆಂಡರ್ ವಿಕೆ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ? ಯಾರು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ?

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಂತಹ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಸೌಪಲಿತ ಇರಬೇಕು. ಎಂದು ಈಗಾಗಲೇ ತಾವು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಯಾರ ಅಪ್ಪನ ಮನೆ ದುಡ್ಡು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ತೀರ್ಪು ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮದೇವ್‌ರವರಿಗೆ ಪರಮ್ ಆಫ್ ಆಟಾರ್ನಿ ಏನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೋ, ಅವರೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ನಾವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ವರಾ ನೀವು. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ರಾಗಿ ಹಿಟ್ಟು. ಹುರಳಿಕಾಕು ತಿಂದು ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಶೇಕಡೆ ಲೆಗೆ ರಷ್ಟು ಜನ ಬಡವರು ವಿನಿದಾರೆ, ಅವರ ಹಣ ದೂಗುವಿನೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ ಹಿಂದೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳೂ ಇದ್ದರು. ಅಂತಹ ಕಡೆ ಈಗ ೨೩ರಿಂದ ೨೯ ಜನ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗೆ ನಾವು ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಯಾರ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಅವರು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ೧೯೭೯ರಲ್ಲಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಂದಾಜನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅವರು ೧೯೭೯ರ ಎಸ್.ಆರ್. ಪ್ರಕಾರ ಅಂದಾಜನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ, ೧೯೮೧ಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ೧೯೮೧ಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಎಸ್‌ಆರ್ ಇರುತ್ತದೆ. ೧೦೮ನೇ ೧೯೭೯ರಲ್ಲಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿದಂತಹ ಅಂದಾಜಿನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪುನಃ ೧೯೮೧ರ ಎಸ್‌ಆರ್ ಪ್ರಕಾರ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ೧೭ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ೧೯೮೧ರ ಎಸ್‌ಆರ್ ಪ್ರಕಾರ ತಯಾರು ಮಾಡಿದಂತಹ ಅಂದಾಜನ್ನು ೧೯೮೩ಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅದು ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗದೆ ವಾಪಸ್ಸು ಬರುತ್ತದೆ. ತಿರುಗಿ ೧೯೮೩ನೇ ಎಸ್‌ಆರ್ ಪ್ರಕಾರ ೨೩ ಲಕ್ಷ ಹಣ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಯಾರ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ? ಇಲಾಖೆಯವರ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿತ ಇದೆಯೇ ಈ ರೀತಿಯ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾವು ಕೇಳಬೇಕೋ ಕೇಳಬಾರದೋ ಕೊರ್ಟ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಮಲ್ಟಿಸ್ಟೋರೀಸ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್‌ನ ಅಂದಾಜು ಏನಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಏಜೆನ್ಸಿಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುವಾಗ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಕೋಟಿ ಪ್ರಕಾರ ಕರೆದಂತಹ ಟೆಂಡರ್‌ನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಇದ್ದು, ಅಸಮರ್ಥ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ದಾರರು ಇದ್ದರೆ, ಅಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಮುಂದೂಡುವುದಕ್ಕೆ ಇರವಂತಹ ಕಾರಣ ಏನು. ಮುಂದೂಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಆಧಾರ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಆ ಕನ್‌ಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತಹ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ನಡೆದಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತಹ ಅಂದಾಜು ಸಮಿತಿಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ, ಅವರು ಹೇಳಿದರು, ಹಿಂದಿನ ಕಡತ ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹೊಸ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಅಂತ. ನಂತರ ನಾನು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತಹ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಅಂದಾಜು ಸಮಿತಿಯಿಂದ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಅವರು ಅದನ್ನು ಅಂದಾಜು ಸಮಿತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು. ಅದು ಇನ್ನೂ ಏಕೆ ತಡವಾಗಿದೆಯೋ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ತರಹ ಸುಮಾರು ೨೦-೨೫ ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕರೆದಂತಹ ಟೆಂಡರ್‌ನ್ನು ಮುಂದೂಡಿ, ಕನ್‌ಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೋ ಒಳಸಂಚು ನಡೆದಿದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವಂತಹ ಪೂರ್ಣ ಕಡತವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶಸ್ತ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆ ಅಂತ ನಾವು ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವಾಗ, ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಅತಿ ಅವಶ್ಯಕ ಅಂತ ನಾನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಬರೀ ವರ್ಗೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸದೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯನ್ನು ಇವತ್ತು ನೀವು ಜನತೆಗೆ ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಗೋಪಿನಾಥಂ ಕೆರೆ ಒಡೆದು ಸುಮಾರು ೫೦ ಜನ ಸತ್ತರು. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಕಾರಣ?

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಘಟಪ್ರಭಾ ಬಗ್ಗೆ ಕಂಫೇಗೌಡ ವರದಿ ಬಂದಿದೆ. ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಿಂದ ಅನ್ವಯವಾಗಿದೆ ಅಂತ ಬಂದಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಹೊಣೆಗಾರ ರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಯುವಂತೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದರ ಸಂಪೂರ್ಣ ವರದಿಯನ್ನು ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು ಏನು ಹಣ ಇದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು

ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಅಪ್ರೂಕ್ತವಾದ ಬಡಗಿ ವರ್ಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಏನು ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ೭೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾತ್ರ, ಉಳಿದ್ದು ೩೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಚಾರ್ಜ್ ಎಂದು ಅವರು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೧೦೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ನಮಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬದಲು ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದಕ್ಕೆ ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬಡ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲೇ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ವಿತಕ್ತ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ನಮಗೆ ಕೊಡುವ ಹಣದಲ್ಲಿ ೩೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಚಾರ್ಜ್ ಹಾಕಿದರೆ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗುವುದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ, ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಮುಟ್ಟುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಮದ್ರಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ೫ ವರ್ಷವಾದರೂ ರಿಪೇರಿ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ೫ ತಿಂಗಳಿಗೇನೇ ರಿಪೇರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಸರ್ ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಹುಟ್ಟಿದಂಥಾ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮೇಧಾವಿಗಳು ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕನ್ನಂಬಾಡಿ ಕಟ್ಟಿ ಕಟ್ಟಿ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಾದವು, ಅದು ಈಗಲೂ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಈಗಿನ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಗಳು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ನೋಡಿದರೆ ಸಾವು ಏನು ಹೇಳಬೇಕೋ ಅನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ೫೨ ಭದ್ರ ಅಣೆಕಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ, ಒತೆದುಹೋಗುವ ಸಂದರ್ಭ ಇದೆ. ಹೀಗೆ ಸಾವಿರಾರು ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳ ಕೆಲಸ ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ದುರ್ವ್ಯಯವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವಿಧ ಯಾವರು ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾ ಹಣದಲ್ಲಿ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೩೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದರ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್‌ವೆಂಟ್‌ಗೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ೪೯ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಉಳಿದ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ೧೯೮೧-೮೨ರ ಕೆಂಟ್ರೋಲರ್ ಆಂಡ್ ಆಡಿಟರ್ ಜನರಲ್ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ವಾಕ್ಯ ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.—

“An examination of the establishment expenditure vis-a-vis the work outlay incurred in Ghataprabha Project (Stage I, Stage II and Stage III) during the years 1976-77 to 1980-81 indicated that the prescribed limit of 8 per cent was substantially exceeded in Stage I during 1976-77 (22.92 per cent), in Stage II during 1976-77 (15.93 per cent) and 1977-78 (14.32 per cent) and in Stage III during 1978-79 (12.59 per cent), 1979-80 (12.19 per cent), 1980-81 (16.73 per cent) and 1981-82 (23.07 per cent).”

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್‌ವೆಂಟ್‌ಗೇನೇ ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾಹೋದರೆ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಬೇಕು ಅವರನ್ನು ನೇಮಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ಇನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ನೀವು ಯಾವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಅದು ಎಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಆಗದೆ, ಅದರಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿತವಾದ ಫಲ ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತನಿ ಮಾಡಿ ಕೆಂಟ್ರೋಲರ್ ಆಂಡ್ ಆಡಿಟರ್ ಜನರಲ್‌ರವರು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.—

“Improper selection of the site and insufficient investigation of the sub-soil before commencement of work and failure to adopt suitable remedial measures at subsequent stages has rendered the outlay of Rs. 3.76 lakhs (1971) incurred on the project unproductive”. ಎಂದು ಈ ತರಹ ಅನೇಕ ನಿರ್ದೇಶನಗಳು

ಇವೆ ಆದುದರಿಂದ ಇಂತಹ ದೋಷಗಳನ್ನು ನೀವು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ, ದಕ್ಷತೆ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ನಾವು ತಲೆ ತಗ್ಗಿ ಸುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದೇ ವಿಷಯ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ನೇಮಕಾತಿ ಒಳಗೆ ೪೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರೆಕ್ಯೂಟಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು ಅಂತ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲೂ ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದೆ ಆರೀತಿ ನೀವು ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಡಬಾರದು. ೪೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮೇಲೆ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರನ್ನೂ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರನ್ನೂ ನೇರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಂತೆ. ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದ್ದರು, ಮತ್ತೆ ಈಗ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಎಎಸ್, ಐಎಎಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೂಪರ್‌ವೈಸರಿ ಪೌಸಿಷನ್ ಯಾವರೀತಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ತಮಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಯಾವನಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಓದಿಕೊಂಡು ಮೊದಲನೇ ರ‍್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಾಸಾದರೂ ಕೂಡ ಅವನಿಗೆ ಪ್ರಾಕ್ಟಿಕಲ್ ಎಕ್ಸಾಮೀನೇಷನ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಅವನು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಒಟು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಥಿಯರಿ ನಾಲೆಡ್ಜ್ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದ ಮಾತುಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಕ್ಟಿಕಲ್ ನಾಲೆಡ್ಜ್ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನೆಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಕೂಡ ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ಹಾಗಾದರೆ ಅಂಥಾವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾವನಾದರೂ ಒಬ್ಬನು ವಿವಾರ್ಥ ಬಿ.ಇ. ಓದಿ ಮೆರಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಾಸು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ತೊಪ್ಪೆ, ಸಗಣೆ ಹೊತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥ್ಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಹುಡುಗ ಮೆರಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಪಾಸಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅದೇ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಾನವೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಓದಿ ಅಪ್ಪೇ ಆಲ್ವೆಡ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಆಫೀಸರ್ ಅನ್ನು ತಲೆಮರಿಸಿ ಅತನು ಮೆರಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥಾ ಸಾಧ್ಯತೆಯೂ ಇದೆ. ಇಂತಹ ಮೆರಿಟ್ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಹುಡುಗರನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಕೆಲಸ ಹೇಗಾಗುತ್ತದೆ, ಈಗ ಭದ್ರಾಚಲಕೆಟು ವಗೈರೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಮೂಲತಃ ಅವರ ಒಂದು ಮೆರಿಟ್‌ನಿಂದ ಪ್ರಾಕ್ಟಿಕಲ್ ಆಗಿ ಬರುವಂಥಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಗಮನ ಹರಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಇಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದನೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

X

X

X

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಉಪಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ.....

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಇನ್ನೂ ೬-೮ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಆದಾಗ ರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಸಹಕರಿಸಿ ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಅನ್ನು ಈವೊತ್ತೇ ಮುಗಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರಿಗೆ ಇದರ ರಿಪ್ಲೈ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಕಾಲಾವಕಾಶವೂ ಬೇಕು.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಅವರು ಇದರ ರಿಪ್ಲೈ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ೬ ಗಂಟೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸಮಯ ೪-೦೫ ಆಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನನಗೆ ಎರಡು ಗಂಟೆ ಆದರೆ ಸಾಕು.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಂಧೇವ್.—ನಾಳೆ ಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಎರಡು ಗಂಟೆ ಕೊಡುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ ನಾರಾಯಣ ಸಿಂಗ್.—ನಾಳೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ನಾಳೆ ನಾಳಿದ್ದು ರಜಾ ಇದೆ ಎಂದು ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

MR. SPEAKER.—To-day every things should be completed. No question of to-morrow.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ಡೆಸರಿ ಕಮಿಷನರಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಆದ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್‌ಗೆ ೩ ದಿವಸ ಅಲಾಟ್ ಆಗಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್‌ಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಯಿತೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳದೇ ಹೋದರೂ ಬಹುಶಃ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತರಹ

† ಈ ಚಿಹ್ನೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸದಸ್ಯರು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಅಥವಾ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ವಿಷಯ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ವ್ಯಯವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾಳೆ ಬೇಕಾದರೆ ಎರಡು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾ ಕೂತು ಕೊಳ್ಳೋಣ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—If all the Members agree we do not mind to sit tomorrow for two hours.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ ನಾರಾಯಣಸಿಂಗ್.—ಹಾಗಾದರೆ ಸೋಮವಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾನು ಸೋಮವಾರ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—We shall conclude to-day only.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಗೋವಿಂದ ವಡಯರಾಜ್.—ಅಗುವುದಿಲ್ಲ, ಸೋಮವಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. Sir, We can sit early at about 10 O' clock. ಅನೇಕರು ಊರಿಗೆ ಹೊಗುವುದಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ೪-೧೫ರ ಸಮಯ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸೋಮವಾರ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಾರೆಲ್ಲಾ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ ನಾರಾಯಣಸಿಂಗ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಸೋಮವಾರನಾವು ೧೦ ಗಂಟೆಗೆ ಸೇರೋಣ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಸೋಮವಾರದ ದಿವಸ ತಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಹುದು, ಸೋಮವಾರ ಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಹತ್ತು ಗಂಟೆಗೆ ಸಭೆ ಸೇರೋಣ.

ಶ್ರೀ ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ.—ಸೋಮವಾರ ೯ ಗಂಟೆಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಕೂತುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಉಪಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಹಕರಿಸಿದರೆ ನಾಳೆಕೂತುಕೊಂಡು ಮುಗಿಸೋಣ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಇವತ್ತೇ ಮುಗಿಸಬೇಕು,

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯ ಆಗಿದೆ. ಎರಡು ದಿವಸ ಇದ್ದುದು ಈಗಾಗಲೇ ಮೂರು ದಿವಸವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸ ಎಂದರೆ ನಾಲ್ಕು ದಿವಸ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕ್ರಮಗಾರಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಇವೆ, ಸೋಮವಾರದ ದಿವಸ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ತಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತ್ರ ೭ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನಲ್ಲಿರುವುದು ಅಷ್ಟೊಂದು ದೊಡ್ಡದೇನಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೂಯಿಲಿ.—ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಇವತ್ತು ಸಂಜೆ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಉಪಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಮಂಜೇಗೌಡರು, ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಂಜೇ ಗೌಡ (ಮದ್ದೂರು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಉಪಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ನಮ್ಮ ರೈತರ ಕಷ್ಟ ಹಾಗೂ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅದಿಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಾರಿಯ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿದಲ್ಲಿ ೧೯೧೧-೧೨ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದರೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ನಮಗೂ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಏನು ಒಪ್ಪಂದ ಆಗಿತ್ತೋ ಆ ಒಪ್ಪಂದ ಅವಧಿ ಈಗ ಮುಗಿಯುತ್ತಿದೆ, ಅದರ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಆಗಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಡಾಕ್ಟರ್ ತಿಮ್ಮೇಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಚಡ್ಡಿಗಳ ಮರವಣಿಗೆ ಆಗ ತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ದೊಡ್ಡಬೋರೇ

ಗೌಡರೂ ಸಹ ಇದೇ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಬರದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನೇನೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ೧೯೮೦ರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಾಡಿ ಕಟ್ಟೆಯ ಜಲಾಶಯದಿಂದ ನಮಗೆ ನೀರು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಇದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಮದ್ದೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ೫೦ ವರ್ಷವಾದರೂ ನೀರನ್ನೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಜಮೀನನ್ನು ಮಟ್ಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಭಾಗದ ಜನರೂತಮ್ಮ ಕಾಂಟ್ರಿಬೂಷನ್ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಯಾರೂ ಫಸಲು ಮಾಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರಾಗಿ ಫಸಲನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಾಗಲ್ಲ. ಈ ಜಲಾಶಯದಬಲದಂಡೆ ಕಾಲುವೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾಗ ಅದನ್ನು ನಾವುದೇವರಾಜ ಅರಸೇ ಅವರ ಸರ್ಕಾರದಾದ್ದಾಗ ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕೊನೆಗೆ ನಾವು ಒಂದುಬಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅವರ ಪ್ರಕಾರಲಿಂಕ್ ಚಾನಲ್‌ನ್ನು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮುಗಿದರೆ ಟೇಲ್ ಎಂಡ್ ಭಾಗದ ಜನರ ಏನೊಂದು ಕಷ್ಟ ಇದೆ ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತೆ ಈಗ ಮೇಲ್ಗಡೆ ಹೋಮವಾತಿ ಮತ್ತು ಹಾರಂಗಿ ಜಲಾಶಯಗಳಾಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡಾಡಿಯಿಂದ ಮೊದಲು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕ ಹಕ್ಕು ಎ.ಸಿ. ಏರಿಯಾಗೆ ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಎನ್ನುವ ಶರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಆಜ್ಞೆಯೂಕೂಡ ಆಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸುಮಾರು ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಸಾಲದ, ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ೨೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಹ ಈ ಲಿಂಕಿಂಗ್ ಚಾನಲ್ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಕಳೆದು ಹೋಯಿತು ಇದು ಯಾವಾಗ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆಯೋ ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನ ಅಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಏನೇನೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಗುಂಡೂರಾದುರ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ ಎ. ಸಿ. ನಾಲೆಯ ಕೊನೆಯ ಭಾಗದ ಜನರ ಕಷ್ಟವನ್ನರಿತು ಸುಮಾರು ೧೦ ಏಕದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತ್ರ ಆಗಿವೆ. ಇನ್ನೂ ರಕ್ಕೆ ೧೯೮೦ರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆಯಾದರೂ ಕೂಡ ಅಂದಾಜು ಮಾತ್ರ ತಯಾರಾಗಿ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಗಂಗಾಧರನ್ ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಎಸ್ಸಿಮೇಟೇಡ್ ಕಾನ್ಸ್ಟ್ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಾವು ಇದಕ್ಕೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನೂ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತೆ ೩ ಏಕ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಬಡ್ಡಿಟ್ಟಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನೂ ಕೊಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಇದನ್ನು ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಸುಮಾರುನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕಟ್ಟಿದಂಥ ಮದ್ದೂರುಲಿಂತಾದ ಹತ್ತಿರ ಇರುವ ಸೇತುವೆತಿಥಿಲ ಗೊಂಡು, ಇದರ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಂದಾಜನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬಹುಶಃ ಇದಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ದೊರೆತಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ, ಇದನ್ನು ವಾಪಸ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ವರ್ತಮಾನ ಕೂಡ ನಮಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯ ತಂದೋ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದವರು ಆಗ ತಕ್ಕ ಖರ್ಚನ್ನು ಭರಿಸಿ ಈ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಮಾಡದೇ ಹೋದ ಪ್ರಕೃದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು-ಮೈಸೂರು ರಸ್ತೆಗೆ ಮುಂದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದು. ತಾವು ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

೪-೩೦ ಬಿ. ಎಂ.

ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರ ಅಲ್ಲ. ೧೯೬೪ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಮಗೂ ತಮಿಳುನಾಡಿಗೂ ಇದ್ದಂಥ ಒಪ್ಪಂದ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಕನ್ನಡಾಡಿ ಜಲಾಶಯದಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾರಿಯೂ ತಮಿಳುನಾಡಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ಸಾರಿಯೂ ನೀರು ಕೊಟ್ಟರು. ಅದರ ಫಲಿತಾಂಶ ಫಸಲೆಲ್ಲಾ ಒಣಗಿಹೋಯಿತು. ಹತ್ತಾರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಬ್ಬು ಒಣಗಿದೆ. ತಮಿಳುನಾಡಿಗೆ

ನೀರು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಮಳೆಗಾಲ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇ ಆದರೆ ನಮಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮುಂದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದೇ ಇರಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ತಾಂಡವಾಡುತ್ತಿರುವ ಲಂಚದ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಬಹಳ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಈ ಕಡೆ ಇದ್ದಾಗ ಮರಾಠತ್ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಾಗ ಕ್ವಾಲಿಟಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಯಾವರೀತಿಯಾದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರಿಲೀಸ್ ಸೇಷನ್ ಆಫ್ ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ ಅವರು ಏನು ವಾದವನ್ನು ಈ ಸದನದ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದರು ಆ ವಾದವನ್ನು ನಾನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಅವರೇ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ಕಡೆ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ನಾನು ಒಂದು ಆರೋಪವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಬಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳು ಅಡಕವಾದ ಮೇಲೆ ಅಂದಾಜುಗಳು ಮಂಜೂರಾತಿಗಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಅಬ್ಸರ್ವೇಷನ್ಸ್ ಇದ್ದರೆ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರಾತಿಗಾಗಿ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಲಂಚ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅದನ್ನು ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅಫೀಸಿಗೆ ನೀವು ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರನ್ನು ಕಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆತ ಅಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಆದಮೇಲೆ ಗುಣಮಟ್ಟ ಯಾವರೀತಿಯಾದ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರವಿರಲಿ, ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ಬರುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿದ ತಕ್ಷಣ ಅವರು ಮಂಜೂರಾತಿ ಮಾಡಿರಲೇಬೇಕು, ಒಂದನೇ ಅಥವಾ ಮೂರನೇ ಹೋದರೆ ಆ ಆರೋಪಕ್ಕೆ ಅವರು ಗುರಿಯಾಗಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ನಿರ್ದೇಶನ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಲಂಚಗೀತನ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರೀಗಿಲರ ಅವಧಿಯೊಳಗಾಗಿ ಸುಮಾರು ೪೨೯ ಕಿಲೋವಾಟರ್ ರಸ್ತೆ ಸೆಸ್ ಫಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿಂದೀಚೆಗೆ ೨೬ ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೧೭.೨ ಕಿಲೋವಾಟರ್ ರಸ್ತೆಯಾಗಿದೆ. ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೬೦೦ ಕಿಲೋವಾಟರ್ ರಸ್ತೆ ಏನಿದೆ ಅದಲ್ಲಾ ಈಗ ಗುಂಡಿ ಬಿದ್ದಿದೆ. ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ದುಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ರಿಪೇರಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೂ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ೨೦ ಪಟ್ಟು ರಸ್ತೆಗಳಾಗಿವೆ, ಅದರ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಗಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ಜನತೆಯ ದೊಡ್ಡ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ನಾವು ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದೇವೆ. ರೀಗಿಲನೇ ಇಸವಿಯ ಮುನ್ನ ನಾವು ಏನು ಪ್ರಥಮಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿತ್ತು, ಈಗ ತಾವು ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಆ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ಇಳಿಸಬೇಡಿ, ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಬೇಡಿ. ನಾವು ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗಿಂತ ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದೇವೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಭಾವನೆ ಜನಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡದೇ ಹೋದರೆ ಅಶಾಂತ ವಾತಾವರಣ ಬರುತ್ತದೆ, ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಹೊದಿಸಲಕ್ಕಿಂತ ಈ ಸಲ ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೂ ಇದು ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಅನ್ಯಾಯವಾಗದೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಮೈಸೂರು, ಬೆಂಗಳೂರು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಒಂದು ಗಂಟೆಗೆ ಒಂದು ಆಕ್ಸಿಡೆಂಟ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಸೆಕೆಂಡಿಗೆ ಒಂದು ಬಸ್, ಲಾರಿ ತಿರುಗಾಡುತ್ತದೆ. ಇದು ೪ ವಾಹನಗಳು ಒಡಾಡತಕ್ಕ ರಸ್ತೆ ಆಗದೇ ಹೋದರೆ ಅನಾಹುತಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ, ಶಿಂಶಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಹಾಗೂ, ಈ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಮತ್ತು ನೇರ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು. ತಮಗೆ ದಕ್ಷತೆ ಇದೆ, ಅನುಭವ ಇದೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ವಿಶೇಷ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಲ್ಲ. ಯಾವುದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಅದಕ್ಕೆ ನಿಜವಾಗಲೂ ತಮಗೆ ಸಹಕರಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಮಾನ್ಯ ದೊಡ್ಡ ಬೋರೇಗೌಡರು ಮರ್ಗರ್ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ನನ್ನನ್ನು ಶಾಸಕನನ್ನಾಗಿ ಜನಗಳು ಮತ ಕೊಟ್ಟಿ ಗೆಲ್ಲಿಸಿ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯ ಬಂದಾಗ ಇಂಥಾ ವರ್ಗಮಾಡಿ ಇಂಥಾ ವರ್ಗ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ, ಅದನ್ನು ನಾನು

ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವಾದಂಥ ವಿಚಾರ ಎತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರ ಪ್ರಾಣ ಹೋಗಿ ತ್ತಿದೆ. ಕ್ರಾಂತಿ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸಂಪಾದಕರನ್ನು ಅಪ್ಪೀಸಿನಿಂದ ಏಳೆದು ತಂದು ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಮರವಣಿಗೆಮಾಡಿ ಮೈವೆಲೆಲ್ಲಾ ಹೊಡೆದು ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ನಿನ್ನೆ ೧೧ಕ್ಕೆ ಗಂಟೆಗೆ ಈ ಘಟನೆಯಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಅವರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಇಡೀ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಸಿಟಿ ಬಂದಾಗಿದೆ. ಕಾನೂನಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ದಯಮಾಡಿ ವರದಿ ತರಿಸಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಪತ್ರಿಕಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ ಕೊಂಡು ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಭೆ ಏಳುವ ಮೊದಲು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಅವರ ಪ್ರಾಣ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪೊಲೀಸರು ಈ ರೀತಿ ಲಾಕಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಹೊಡೆಯತಕ್ಕ, ಸಾಯಿಸತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇವತ್ತು ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚೇಕ್ ಮಾಡುವ ಮೊದಲು ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ತರಿಸಬೇಕು, ಈ ಸಭೆ ಏಳುವ ಮೊದಲು ವರದಿ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಸಿಟಿ ಬಂದಾಗಿದೆ, ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಅಂಶ ಪ್ರಾಯ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಕ್ರಾಂತಿ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕ ಸಿದ್ದರಾಮೇಶ್ವರ ೨೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಅವರ ಪರಿಚಯ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಶಾಸಕರಿಗೂ ಪರಿಚಯವಿದೆ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಸಿದ್ದರಾಮೇಶ್ವರರ ಪರಿಚಯವಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಗೆ ಒಯ್ದು ಹೊಡೆಯತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಮಾಡಿ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ ಎಂ.ವೈ. ಪಾಟೀಲರವರು ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಟಿಲಿಫೋನ್ ಬಂದಿದೆ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಬಂದ್ ಆಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಬಂದ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರಲ್ಲ ಅವರು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ರೊಚ್ಚಿಗೆದ್ದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಿ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಬಂದ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಸಂಗತಿ ಏನು, ಕ್ರಾಂತಿ ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಸಿದ್ದರಾಮೇಶ್ವರರನ್ನು ಒಯ್ದು ಹೊಡೆದು ಏಕೆ ಅವರಿಗೆ ನೆತ್ತರು ಕೂಡ ಬರುತ್ತಾ ಇತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಬಂದ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಕಳವಳ ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಯಾವ ರೂಲ್ಸ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಇವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ರೂಲ್ ೩೩೪ರ ಕೆಳಗೆ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸಿದಂಥವರು ಅವರು ಇಂಥಾ ಒಂದು ಕೆಟ್ಟ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ದಯಮಾಡಿ ತಾವೇ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್ ರವರೇ ಹೇಳಿ ತಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ೫ ವರ್ಷ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಸಭೆಯ ನಡವಳಿಕೆಯೆಲ್ಲಾ ಪೊಸೀಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂಥಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯೇ.....

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಿ. ಒಡೆಯರಾಜ್.—ಈ ವಿಷಯ ಗಂಭೀರವಾಗಿದೆ, ಶನಿವಾರ ಮತ್ತು ಭಾನುವಾರ ದಿವಸ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಕೂಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಇವತ್ತೇ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡಿ ಆ ಮೇಲೆ ನೋಡೋಣ..

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಿ. ಒಡೆಯರಾಜ್.—ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸದೊಳಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತರಿಸಿ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ನಾವು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಹೇಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.....

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಡಿಸ್ಕಸ್ ಮಾಡೋಣ. ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡಿ.....

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಈ ವಿಷವನ್ನು ಈಗತಾನೇ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವವರೆಗೂ ಕಾಯಬೇಕೇ ಹೊರತು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಎದ್ದು ಈಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಈ ರೀತಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ೨೨ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಮುಗಿಯಬೇಕಾದಂಥದ್ದು ೪ನೇ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ, ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಕಾನೂನು ಅನುಸರಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಜಿ. ಚನ್ನಪ್ಪ (ಮಾಗಡಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಮೇಜರ್ ಮತ್ತು ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅತ್ಯಂತ ಹಿಂದುಳಿದಿರತಕ್ಕ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಗಿದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ರಸ್ತೆಗಳಿಲ್ಲ. ನೀರಾವರಿಯ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲ. ನೈತಲ್ ಹೈವೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದಂ ಮೂಲೆ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಯಾರೂ ಗಮನವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟೇ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೩:೫ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಇವೆ. ಸುಮಾರು ೭೦೦ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಇವೆ. ಈ ೭೦೦ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ೩೫ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ರಸ್ತೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಪಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಹೇಗಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಏನಾದರೂ ರೀತಿಫ್ ವರ್ಕ್ ಬಂದರೆ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ರಸ್ತೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮಳೆಗಾಲ ಬಂತು ಎಂದರೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಆ ರಸ್ತೆಕೂಡ ಎಲ್ಲಾ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅನಂತರ ಆ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ದೂರಸ್ಥಿ ಕೂಡ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಚಾರಕ್ಕೂ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರೂ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ರಸ್ತೆ ಸೌಲಭ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಪೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನೀರಾವರಿ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ೩೦-೪೦ ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನವರ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪುಗಲಾರದು. ಇದು ಕ್ಯಾಚ್‌ಮೆಂಟ್ ಏರಿಯಾ ಆಗಿದೆ, ತಿಪ್ಪುಗೊಂಡನ ಹಳ್ಳಿ ರಿಜರ್ವ್‌ವಾರಿನಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಎಥವಾದಂಥ ಕಟ್ಟಿಗೆನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿಲ್ಲ, ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಏಕೆ ಆಪ್‌ಡ್ಯಾಂಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೂ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ವಂಚನ ಬೆರೆ ಜಲಾಶಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಾಗ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬಾಗವೆಲ್ಲಾ ಮಂಳುಗಿಹೋಗಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅಲ್ಲಿಂದ ರಾಮನಗರ, ಕನಕಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೬ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಮಾತ್ರ ತರೀನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಕುಣಿಗಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ೪೦ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ನಮಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಸ್ಸಿಪೋಡ್‌ಕೊಡ ಆಗಿದೆ ಸರ್ವೆ ಕೂಡ ಆಗಿದೆ ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಹರಿಸಿ, ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ದಾಡ್ಡಿನ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಮಾಗಡಿ

ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೆರೆಗಳು ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಇದ್ದಾಗ ಕಟ್ಟಿಸಿದಂಥ ಕೆರಿಗಳನ್ನು ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಿಲ್ಲ. ಅಸುದರಿಂದ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿ ಆದರೆ ಎತ್ತರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ಅದರ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಅದುದರಿಂದ ಕೆರೆಗಳ ರಿಪೇರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದುದರಿಂದ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗೆ ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಜನರು ಕೂಡ ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ನ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವಾಗುತ್ತದೆ, ಅದುದರಿಂದ ಇದರಿಂದ ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೆಲಸ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ರಸ್ತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಏತ ನೀರಾವರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಮಂಚೇಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಕರಪ್‌ಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಕೆಲಸಕ್ಕೆಂದು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ ಹಣದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೩೦ ಲಿಂ ಭಾಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೇಬಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಕೇವಲ ೭೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಲ್ಲ ? ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕ ತೋರಿಸುವುದು, ದಂಡು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಕೆಲಸ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ನಾವೇ ಊಹಿಸಬಹುದು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಪರಂಪರೆ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಏನು ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ ಇದನ್ನು ಇವತ್ತಾದರೂ ತಡೆಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಬಿಲ್ ಕೊಡದೆ, ಮೊದಲು ಅವರಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜನ್ನು ವಸೂಲಾಡಿಕೊಂಡು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ವ್ಯವಹಾರ ಆನೇಕ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಹೋಗದೆ ಹೊರತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿ ನಾವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಗಳಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾಲಾಯಕ್ಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ರಸ್ತೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇವೆಂಬ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ಆ ಹಣ ಯಾವ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗಿದೆಯೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆಯಾಯ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ಎಂಟರ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸಂಚಾರ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ಪಾಲು ಥಾರು ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಗುಂಡಿ ಬಿದ್ದಿವೆ. ಮಣ್ಣು ರಸ್ತೆಯಾದರೆ ಮಣ್ಣು ಹಾಕಿದರೆ ಗುಂಡಿ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಟಾರ್ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಗುಂಡಿ ಬಿದ್ದರೆ ಸಂಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ಟಾರ್ ರಸ್ತೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಚನ್ನಾಗಿತ್ತೇನೋ ಎಂಬ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಟಾರ್ ರಸ್ತೆಗಳು ಅಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿವೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಹಣ ಮಂಜೂರಾಡಿ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಆನೇಕ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬಹಳ ಹಿಂದಳಾದಿರತಕ್ಕ ತಾಲ್ಲೂಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು, ಜನಪರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಡ್ಡುಬಟ್ಟೆ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಐದೈದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಂಜೂರಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದು ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಏನಾಯಿತೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ನಾವೇನೋ ಎಕ್ಸಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಆದರೆ ಅದು ಇನ್ನೂ ಆಪ್ರೊವಲ್ ಆಗಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದು ಬಂದಾಗ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಇನ್ನು ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಬಡ್ಡೆಟ್ ಬರುವ ಕಾಲ ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ಒದಗಿಸುವುದು ಯಾವಾಗ ಮತ್ತು ಕೆಲಸ ಆಗುವುದು ಯಾವಾಗ ಎಕ್ಸಿಮೇಟ್ ಆಗಿದೆ, ಆದರೆ ಅದು ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದರೂ ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಆರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಈ ಕೆಲಸಗಳು ತಕ್ಷಣ ಆಗಬೇಕು. ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಎಕ್ಸಿಮೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅದು ಅದು ಕಾರ್ಯಗತವಾದರೆ ಜಾಗೃತ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಪ್ರಯೋಜನ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಅವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಬರೀ ಎಕ್ಸಿಮೇಟನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ, ಇಲ್ಲಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕುವುದು ಆಗಿದೆ. ಎಕ್ಸಿಮೇಟ್ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ಟಪಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೋಗದೆ ಹೊರತು ಅದು ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಪ್ಪದೇ

ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಗತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣದಲ್ಲಿ ಪಿಂ ಪರ್ಸನ್ಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೇಬಿಗೆ ಹೋದರೆ ಇನ್ನು ಉಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು ೭೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾತ್ರ. ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಲೀಕೇಜ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಗೆ ಉಳಿಯುವುದು ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾತ್ರ. ಈ ದುಡ್ಡನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಏತ ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಚೇಮೆಂಟ್ ಬರುವುದರಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಕಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೇಲ್ಕಂಡ ಏನಾದರೂ ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ಕೆಳಗಿನ ಕೆರೆಗಳು ಬರಡಾಗುತ್ತವೆ. ಏತ ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಬದಗಿಸಿ ಏತ ನೀರಾವರಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೊಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹನುಮಗೌಡ ಶೇಖ್ರಗೌಡ (ಕುಷ್ಟಗಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದುವರೆಗೆ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರ ನೇಕರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ೫ ನಿಮಿಷ ಕಾಲಾವಕಾಶದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ರಾಜ್ಯದ ವಿಚಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಿರೋಧಿ ಶಾಸಕರು ಏನಾದರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಮುಖ ಸಿಂಡ್ರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಗಲ್ಲ. ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಹಸನ್ಮುಖಿಗಳಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಡೆ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಅಂದರೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವೆಸ್ಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಂಥ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಸಿಂಹಪಾಲನ್ನು ನುಂಗಿಹಾಕತಕ್ಕ ಇಲಾಖೆ ಎಂದರೆ ಈ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ. ಇಲ್ಲಿ ಶಾಸಕರದ್ದು ಕೂಡ ತಪ್ಪು ಇದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವು ಅದನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದು. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದು ಎಂದು ತಪ್ಪು ಹೊರಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾನು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿದ್ದೇನೆ, ಅವರು ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರಂತೆ ಏನೂ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥವರ ಹತ್ತಿರ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅಂಥವರ ಹತ್ತಿರ ಮಾತ್ರ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಬೇಡಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸಮಿತ್ರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೆಲವು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕುಷ್ಟಗಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಗಭದ್ರ ನಾಲೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ತುಂಗಭದ್ರ ನದಿ ಹರಿದರೂ ಕುಷ್ಟಗಿ ಮತ್ತು ಯಲಬುರ್ಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಾಗಿವೆ.

೫-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಹತ್ತು ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಭಾಗ ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದ್ದು ಬೆಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ದುರ್ಗತಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರ ಬರಲಿ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಸ್ಕೀಂ ಮಾಡಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿಲ್ಲ. ಇಪ್ಪತ್ತು ಅಂಶದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸಮಿತಿಗೆ ಶಾಸಕರೇ ಚೀರ್ಮನ್ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದಾಗಲೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಲಿಫ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆಗೆ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಕೂಡ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಾನಕಾರಿ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದರು. ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟೇ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಆಗದೇ ಹೋದರೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಸ್ಕೀಮನ್ನಾಗಲೀ, ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಆಗಲೀ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಕಾರ್ಯ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ರಸ್ತೆ ಸೌಕರ್ಯ ಸರಿ

ಯಾಗಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು, ಮಂಡ್ಯ, ಹಾಸನ, ತುಮಕೂರು ಈ ಕಡೆ ಇರತಕ್ಕ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ರಸ್ತೆ ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಜನರ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ರಸ್ತೆ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ರಸ್ತೆ ಸಂಪರ್ಕ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ೫ ನಿಮಿಷ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ.— ದಯಮಾಡಿ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಸೋಮವಾರಕ್ಕೆ ಮುಂದುವರಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಾದರೂ ಆಗಲಿ ಚರ್ಚೆ ಇವತ್ತೇ ಮುಗಿಯಬೇಕು. ಎಷ್ಟು ಜನರು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾತನಾಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೋರಯ್ಯ (ರಾಮನಗರ).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ರಸ್ತೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಂಚನಬೆಲೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ೮-೦೦ ವರ್ಷಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶ ಮಳುಗಡೆ ಯಾಗಿದ್ದು ರಾಮನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಬೈಲಮಂಗಲದ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿದರು. ಆದರೂ ಕೂಡ ನಮಗೆ ನೀರಾವರಿ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲದೆ ಕನಕಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಲ್ಲಿಗುಡ್ಡ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದು ಅದರಿಂದ ಮೂರು ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದು ಬೆಳೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಂಚನಬೆಲೆ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ನಲ್ಲಿಗುಡ್ಡ ಕೆರೆಗೆ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹಿಂದೆ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಮಂಚನಬೆಲೆ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿಯದಿದ್ದರಿಂದ ನಲ್ಲಿಗುಡ್ಡ ಕೆರೆಗೆ ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ರೈತರು ನಲ್ಲಿಗುಡ್ಡ ಕೆರೆ ಕೆಳಗೆ ಮೂರು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಯಾಗಿದೆ. ಮಂಚನಬೆಲೆ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿಸಿ ಆ ನೀರನ್ನು ನಲ್ಲಿಗುಡ್ಡ ಕೆರೆಗೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ನೀರಾವರಿ ಸಚಿವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆ ಗಳು ಬಹಳ ಇವೆ. ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕೆರೆಗಳು ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ದುರಸ್ತಿಯಾಗದೇ ಹೋಗಿ ಇವೆ. ಇದನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆಗೆ ನೀರಾವರಿ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಬೈಲಮಂಗಲ ಕೆರೆ ಏನಿದೆ ಅದು ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ರೂಪು ನೀರಿನ ಕೆರೆ. ಒಂದೂವರೆ ತಿಂಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಕೋಡಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಶಾನುಮಂಗಲ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೊಸೂರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಸ್ಕೀಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಕೆಲಸ ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕಣ್ಣ ಸದಿ ಸೇತುವೆ ಒಡೆದುಹೋಗಿ ಒಂದೂವರೆ ಎರಡು ವರ್ಷವಾಗಿದ್ದು ಇದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಬಸ್ ತಾರಾಟಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನಾಹುತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದುದು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ನಿಂತುಹೋಗಿದೆ. ಈ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಬೈಲಮಂಗಲ ಕೆರೆ ಮೇಲಿಗಡೆ ಇರತಕ್ಕ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್‌ನ್ನು ಶಾನುಮಂಗಲ ಗ್ರಾಮದ ಹತ್ತಿರ ಮಾಡಿಕೊಡಲೇಬೇಕು. ಬೈಲಮಂಗಲ ಗ್ರಾಮದ ಕೆರೆ ಕೆಳಗೆ ಹೊಸೂರು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್‌ನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳು ಶಿಥಿಲವಾಗಿದ್ದು ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಟಾರ್ ಹಾಕಿಕೊಡಲೇಬೇಕು. ನಾನು ಹೇಳಿದ ಈ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಕೂಡಲೇ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಎರಡು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣರಾವ್ (ವತೂರು).— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಬೇಡಿಕೆ ಸಂಖ್ಯೆ ೩, ೩, ೩, ೩, ೩ ಮತ್ತು ೪ರ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರನ್ನು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ನೇಮಕ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿ ಇದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದುದು. ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿ ಗಳಿಗಿಂತ ನಾವೇನು ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ಟಿಕ್ಕೋಕ್ಕಾಟ್ಸ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಿದ್ದಾ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ದಿನ

ಗಳಿಂದ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಇತ್ತು. ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿರುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿನ ಸಮಾಧಾನದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ಚಿಮ್ಮನಕಟ್ಟೆ.—ಸ್ಪೆಷಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾಗಿ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣರಾವ್.—ಸ್ಪೆಷಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾಗಲಿ ಅಡಿಷನಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾಗಲಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಿಂತ ಕೆಳಗೇ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಅನುಭವ ಹೊಂದಿದವರನ್ನು ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೆಲಸದ ಭದ್ರತೆ ಇಲ್ಲದೆ ದಿನಗೂಲಿ ನೌಕರರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ದಿನಗೂಲಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೆಲಸದ ಭದ್ರತೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ದೇವೇಗೌಡರು ಸದನದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಲದು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ೨೩ ಸಹಸ್ರ ಜನರಿಗೆ ಖಾಯಂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇತರ ನೌಕರರನ್ನು ಖಾಯಂ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಬಹಳ ಬಡತನದ ರಾಜ್ಯ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೩ ಕೋಟಿ ೬ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಸಾಗುವಳಿ ಜಮೀನಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ೫೫ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳು ಮಾತ್ರ ನೀರಾವರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ೭ ಪ್ರಮುಖವಾದ ನದಿಗಳು ಹರಿಯುತ್ತವೆ. ೩೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದಂಥ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಈ ನದಿ ನೀರನ್ನು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿತೇ ವಿನಹ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ರೈತರ ಉತ್ಪಾದನಾ ಶಕ್ತಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರು ಮಾಡದಿದ್ದುದರಿಂದ ಈಗ ದುಬಾರಿ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ.

ಇನ್ನು ಹೇಮಾವತಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗಲೂ ಸಹ ಇದು ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗಿದ್ದು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲ್ಲೂ ಅದರ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸ್ಥಗಿತವಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದು, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ ಇದು ಆಗಬೇಕಾದರೆ.....

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಮಾನ್ಯ ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣರಾವ್ ರವರೇ ನಾವು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಏನು ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಉಪಯೋಗಕಾರಿಯಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ನಾವು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಕಳೆದ ೩೫-೩೬ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೇಳಿದಿರಲ್ಲಾ, ತಾವು ಈ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ನೋಡಿ. ೧೯೫೧-೫೬ರಲ್ಲಿ ೭.೨೫ ರಷ್ಟು ೧೯೫೬-೬೦ರಲ್ಲಿ ೮.೭೫ ರಷ್ಟು, ೧೯೬೧-೬೬ರಲ್ಲಿ ೧೧ ರಷ್ಟು, ೧೯೬೬-೬೯ರಲ್ಲಿ ೧೩.೦೦ ರಷ್ಟು ಪೊಟೆನ್ಶಿಯಲ್ ಆಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೨೨ ಸಂಧಿಗಳು ಆಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ತಾವು ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿಬಾರದು. ತಾವು ಏನು ನೀರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೊಳೆಗೆ ಬಿಟ್ಟಿರು ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಲಿಕ್ಕೆ ನಾನು ಇದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ರಂಗನಾಥ್‌ರವರಿಗೆ ಕಳ್ಳನ ಮನಸ್ಸು ಹುಳ್ಳುಳ್ಳಿಗೆ ಎಂದಹಾಗಿ ಏಕಾಗುತ್ತದೆ. ೫೫ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಯಾವ ಯಾವವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ೧೯೭೨ರವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಆಯಿತು ಅದರಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಎಷ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವೇ ನೋಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ರಾವ್.—ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಗೆ ಅರ್ಹವಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶ ನೀರಾವರಿ ಆಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೀರಾ ? ಶೇಕಡಾ ೫೦ ಭಾಗದಷ್ಟು ಇನ್ನೂ ನೀರಾವರಿ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಾ ? ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿಧಾನ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ರಂಗನಾಥ್‌ರವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ೩೫ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆದ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಬೆಳೆ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದಾಗಲೇ ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿದ್ದರೆ ನಾವು ಇವತ್ತು ಆಂಧ್ರ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಏನು ನೀರನ್ನು ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ನಾವೂ ಸಹಾ ಹೋಗಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಮಾನ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಹೇಮಾವತಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹಣ ಇಲ್ಲಿವೆಂದು ಹೇಳಲಾಯಿತು. ಆಮೇಲೆ ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಹೇಮಾವತಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ರಾವ್.—ಇವರು, ಅವರು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಮತ್ತೆ ಕಳೆದ ೩೬ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದು.....

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ರಾವ್.—ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ೩೬ ವರ್ಷಗಳಾಗಿವೆ. ಯಾರು ಯಾರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು, ಯಾರು ಯಾರು ಉಪ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗಿದ್ದರು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಒಂದೇ ಪಕ್ಷ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಸುಮ್ಮನೆ ರಾಮಾಯಣ ಏಕೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಇದು ರಾಮಾಯಣದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ. ನೀರಿನ ಅಚ್ಚು ಕಟ್ಟಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ರಾವ್.—ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್, ಜನತಾ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ. ಈಗ ಎಷ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಆಗಿದೆ ಅಷ್ಟೇ ಸಾಕು ಎಂದು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಏನೊಂದು ಟಾರ್ಗೆಟ್‌ನ್ನು ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತೋ ಅದರಲ್ಲಿ ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಫಿಸಿಕಲ್ ಅಚೀವ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ. I am one among those who wants to say these things to the Government. ಸರ್ಕಾರದ ಟಾರ್ಗೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅಚೀವ್ ಆಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೊಣೆ ಯಾರು ? ಇದಕ್ಕೆ ಆಡಳಿತ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರನ್ನು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹೊಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಏಕೆ ಹೋಲಿಸುತ್ತೀರಿ ? ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಭದ್ರಾವತಿ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಮಾಡಿದರೆ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ ಸಮ್ರಾಜ್ಯ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡಿತೇ, ಮೈಸೂರು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಮೊದಲಿಗರು. ಇದನ್ನು ಬೇರೆಯವರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡಲಾಯಿತೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ ಅರಸೇರವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಹೇಮಾವತಿ ವಿಷಯ ಬಂದಾಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ನೀಡಲಿ ಬರೆದಿರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದವು, ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡ ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ ಅರಸೇರವರು ಕೆಲಸ ನಡೆಯಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಇದು ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವಂತಹದ್ದು, ಹಿಂದೆ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ. ಅದರ ಎಷ್ಟು ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ ಅರ್ಥ ನಡೆದಿದೆ ಇನ್ನರ್ಧ ಸೋರಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಅಷ್ಟೇ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ರಾವ್.—ಇನ್ನೂ ಎರಡನೆಯದಾಗಿ...

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಅವರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡ ಬರಲು ಇಷ್ಟ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಕೆಲವು ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನ ನೆರವಿನ ಯೋಜನೆ ಕೆಳಗೆ ಬರುತ್ತವೆ ೨೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯಲ್ಲಿ ೧೦೦ ಎಕರೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ೬೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲವನ್ನು ತರಬಹುದೇ ? ಈ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಹರಾಜು ಹಾಕಬಹುದೇ ? ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳು ಇವೆ. ಇದನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿರಲಿ, ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿರಲಿ I would request the Government and the Hon'ble Minister again to rethink about these things with an open mind and if possible to take a decision afresh. ನಾವು ಏಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡಬೇಕು ? ಬಿಟ್ಟುಬಿಡೋಣ. ಸ್ಟೇರ್‌ಸಿಟಿನಲ್ಲಿ ರಿಲೀಫ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಎನ್. ಆರ್. ಇ. ಒ. ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೫೦ ಎಕರೆ ೧೦ ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ೧ ಎಕರೆಗೆ ೨೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ ಖರ್ಚು ಆಗುತ್ತದೆ. ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗೆ ೨೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? Let us go into these things. We are committing this State to indebtedness. ಇವತ್ತು ಸಿರಿಕಲ್ಪರ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಜೀವುಗಳು ಹಾದಿ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುತ್ತವೆ. Should we spend money like

that? What is the norm fixed for major and medium irrigation? ಇದಕ್ಕೆ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಏನು ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆಂದು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದೇ? ಕಾನ್ಸ್ಟ್ರ. ಬೆನಿಫಿಟ್ ರೆಕಿಯೋ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ 2.2 ರಲ್ಲಿ 2 ಲಕ್ಷ ವಾಗುತ್ತಿದ್ದುದು ಇವತ್ತು ರಿವೈಸ್ಟ್ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಪ್ರಕಾರ 02 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯಾಗಿದೆ. The benefit is postponed and also the cost is increased. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ದ್ವಿಗುಣ. ತ್ರಿಗುಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ 0.50-0.5 ರ ಅಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಏನು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. Many of us do not care to look into these things. 0.50-1.00ನೇ ಪೇಜು ರೆಫರ್ ಮಾಡಿದರೆ ಏನು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, ಸ್ಟಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗದೇ ಇರುವ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದಷ್ಟೇ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಏತಕ್ಕೆ ಅಂಥಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇರಬೇಕು?

Dismiss them. Why should they be in service?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಸೂರನಾರಾಯಣರಾವ್ ರವರು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ರಂಗನಾಥರವರು ಪ್ರವೋಕ್ ಆಗಿ ಮಾತನಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಸ್ಟೇಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜರಿನಿಂದ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಸಾಲಗಾರರನ್ನಾಗಿ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ? ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯವರನ್ನು ಸಾಲಗಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಯಾವ ಹಕ್ಕಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ರಂಗನಾಥರವರು ಬಹಳ ಭಾವೋದ್ರೇಕದಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಇಂಥ ಚರ್ಚೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಇಚ್ಛೆ ಪಟ್ಟಿದೆ. ಕಳೆದ 21 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಎಲ್ಲಾ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಇಂಥಾ ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಯಾವುದೇ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚು ಮರೆ ಇಲ್ಲದೇ ತಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ದುರ್ದೈವ ನಿನೆಯ ಚರ್ಚೆ ಬಹಳ ಕೆಳಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಯಿತು, ಇವತ್ತು ರಾತ್ರಿ 9 ಗಂಟೆಯಾದರೂ ಕೂರ:ವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಿದ್ಧನಿದ್ದೇನೆ ಮ್ಯಾನರಂಗನಾಥರವರು ಮತ್ತು ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಮಾತನಾಡಲಿ. ಮಾನ್ಯ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡರವರು ಮತ್ತು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಗೇ ಕೂತು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ವೈಕುಂಠ ಬಾಳಿಗಾರವರು ಇದ್ದಾಗ ಸಹ ಒಟ್ಟಿಗೇ ಕೂತು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಜನತೆಯ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ, ಕೇವಲ 00 ರಿಂದ 50 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಕೂತು ಎದ್ದು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಜನತೆಯ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ರಾತ್ರಿ 00 ಗಂಟೆಯವರೆಗೂ ಕೂತು ಕೆಲಸ ಮಾಡೋಣ. We want fruitful discussion. ನಿಜ ತಾವು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇದರಿಂದ, This is a burden on Karnataka State Exchequer. ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾಡಿದ್ದು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದು ಸಹಜವಾಗಿ ಇದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ವಿವಾದವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಹೇಳಿದಂಥ ಅಂಶ ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ಸತ್ಯವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸೂರನಾರಾಯಣರಾವ್.—ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ 32 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಸಹ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಕ್ಷಾಮಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಹಲವಾರು ನದಿಗಳು ಹರಿಯುತ್ತಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಯಿತು ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಉತ್ಪನ್ನ ಶಕ್ತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು ಎನ್ನತಕ್ಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಏತಕ್ಕಿಂದ ನಾನು ಈ ಸಾರಿ ಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ವಾದಿ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ಮುಂದಿನ ಸಲ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶ ಇಲ್ಲದೆ ಇರಬಹುದು. ಇನ್ನು ನಮಗೆ ಅನೇಕ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿನ ರಾತ್ರಿ ಇಷ್ಟು ಗುತ್ತದಲ್ಲಿ ತಂದು ಹಾಕಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ನಮಗೆ ಕಮಿಟಿ ಮೀಟಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು, ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿ ಮೀಟಿಂಗ್‌ಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ದೆಪ್ಪದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು

ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಂದು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಓದಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ೧ ವಾರ ೧೫ ದಿವಸಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳಿ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಇವೆಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಒಂದೇ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಎಲ್ಲರೂ ಸರ್ವಜ್ಞರು ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ೧-೨ ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಇದಲ್ಲವನ್ನು ಓದಿ ಎಕ್ಸ್‌ಟ್ರಾ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಓದಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲವೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರವರ ತರಹ ಪರ್‌ಫೆಕ್ಟ್ ಆಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಆದ ಹಾಗೆ ನಮಗೆ ೧೦-೧೫ ವರ್ಷದ ಅನುಭವವಾಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಇದೆ ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಕೆರೆಗಳ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶೇಕಡೆ ೫೦ ರಷ್ಟು ಭಾಗದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಕೆರೆಗಳ ಹೊಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗ ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ೧೯೭೮ನೇ ಇಸವಿಯ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಆದೂ ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹೊಳನ್ನು ತೆಗೆದೇ ಇಲ್ಲ. ಆದೂ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ನದಿಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಆರ್ಕಾಡೆ ನದಿಯೊಂದು ಮಾತ್ರ ಸರಿಯುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆರೆಯ ಹೊಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ದ್ವಂದವಿದ್ದು ಹಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವರ್ತೂರು ಕೆರೆ ಮತ್ತು ಬೆಳಂದೂರು ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ನೂರಾರಂ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಜೊಂಡು ಬೆಳೆದು ಕೆಟ್ಟ ಪಾಸನೆಯುಂಟಾಗಿ ಆದರಿಂದ ಸೂಳ್ಳುಗಳ ಕಾಟ ಕೊಡ ಬಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಹ ಕೇಳಿದ್ದೆ ಆದರೆ ಇದೂವರೆಗೂ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕೆಲಸವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದೇ ರಸ್ತೆಯಾಗಿ ರಸ್ತೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಸರಿಯಾಗಿ ಜಲ್ಲಿ, ಟಾರ್ ಹಾಕಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಾರಿ ಮಳೆ ಬಂತು ಎಂದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿಗೆ ಅದು ಅಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಭಾಸ ಬಲದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಿ ಓಡಾಡಬಹುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೊಸಬರು ಯಾರಾದರೂ ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು ಓಡಾಡಿದರೆ ಕಾಲು ಕೆಗಳನ್ನು ಮುಂದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಅಂಥಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಣವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಒಂದು ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ರಸ್ತೆಗೆ ೧ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥಾದರಲ್ಲಿ ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಇದರಿಂದ ಕೇವಲ ೫ ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನೂರಾರಂ ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ರಸ್ತೆಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಂಪ್ಲೋಯಿಂಗ್ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಧರ ವೆಂಕಟಲವೆಂದು ಇದೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸನ್ನು ಹರಿಗೆ ಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂದರೆ ರಸ್ತೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಡೆಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ತಾವು ಏನೋ ೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚು ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ೧ ಕೋಟಿ ಮಾತ್ರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸಬ್ ಸ್ಟ್ರಾಂಟ್ ಮೇಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಹಾಕಿರುವುದು ರಸ್ತೆಗೆ ಬರೀ ಮಣ್ಣು ಹಾಕಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವರೂ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣದಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಸದುಪಯೋಗವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನೂ ನೀರಾವರಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ೨ ಸಾವಿರ ಕೋಟಿಯ ಅರ್ಧ ಗೋಯಿಂಗ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು ಇವೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ತಾವು ಇದುವರೆಗೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ೮೪೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಆದರಲ್ಲಿ ೧೬೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಎಸ್ಕೇಲೇಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಎಸ್ಕೇಲೇಟಿಂಗ್ ಕಾಸ್ಟ್ ೧೦ ಪರಂಟ್ ಆಗುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಈ ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಜೀವಮಾನದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆಯೇ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಸಂಶಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಕೆ. ಆರ್. ಎಸ್. ನ ಮಾರ್ಡರ್‌ನೈಜೇಷನ್ ಸ್ಕೀಂಗೆ ೨೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರಲ್ಲಿ ೧ ಕೋಟಿ ೭೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಬರೀ ಸೀಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೇ ಖರ್ಚು ಆಗಿ ಹೋಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಈ ಯೋಜನೆ ೨೫.೭೦ ವರ್ಷವಾದರೂ ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಶಿ-೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಚಾನಲ್ಸ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗದಿದ್ದರೆ ವಾಟರಾ ವೇಸ್ಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ, ಸಿವೇಜ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಭದ್ರ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಶರಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಹಗರಣ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಒದ್ದಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬಂದ ನೀರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದಂಥ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ವಾದಂಥ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗದೇ ಇರುವುದು ಸಿವೇಜ್‌ಗೆ ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಸರಿಯಿಲ್ಲ ಕೆಲವೊಂದು ಒತ್ತಡಗಳ ಮೇಲೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ನಮಗೆ ವೇಸ್ಟೆಜ್ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳ ಕಾರ್ಯವು ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಒಟ್ಟು ೧೩೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಯೋಜನೆಗೆ ೫ ಲಕ್ಷ ೧೦ ಲಕ್ಷ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಆ ಹಣ ಪೂರ್ತಿ ನೌಕರರ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಕೆಲಸ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ತಕರಾರು ಬಂದು ೧೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಅವರು, ೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಇವರು. ಇಡೀ ದಿನ ಏನಾಗಿದೆ, ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲದೆ ೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ, ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಇಲ್ಲ. ಚಾನಲ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದರೆ ಜಮೀನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ತೊಂದರೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಬರುತ್ತವೆ. ಇನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಇವೊತ್ತು ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು. ಯಾರು ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಫ್ಯಾಕ್ಟ್ ಏನು? ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಆಯಿತು. ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಆಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಯಾರ ದುಡ್ಡು ಜನಗಳ ದುಡ್ಡು. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಕಾರಣ? ಅಂದರೆ ನಮ್ಮಂತಹವರುಗಳ ಶಾಸಕರೇ ಕಾರಣ ಎಂದು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತು ಜನಗಳ ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದು ಅಂದರೆ ಇಬ್ಬರಿಗೆ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಿಗೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಜನಗಳಿಗೆ ಆಗತಕ್ಕವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಶಾಸಕರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಶಾಸನಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಉತ್ತಮವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಶಾಸಕರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅಂತಹ ತರಬೇತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಫೋರ್‌ಗೇಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಡುವಾಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಎಕ್ಸಜರ್‌ಜಿ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಚೆಕ್‌ಅಪ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಬಿಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ಇನ್‌ಸೆಕ್ಟರ್ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಆಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಆಗದೇ ಇರಲಿ. ಬಿಲ್ಲುಗಳು ಮಾತ್ರ ಸಾಫ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇರುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣೆಟ್ಟು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಇನ್ನು ತಾವು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್‌ದಾರರಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಇಷ್ಟೇ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರುತ್ತೀರಿ. ಆ ನಿಗದಿಯೊಳಗೆ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಗಮನಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಅದರ ಕಡೆ ಗಮನಹರಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅಂದರೆ ಸ್ಕ್ವೀಲ್ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು, ನಮಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಟ್ರಾ ಕಾಸು ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅರ್ಧ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ತರಹ ಇದುವರೆಗೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಈ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್‌ದಾರರಿಗೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಸಂಪರ್ಕ ಅಫಿಷಿಯಲ್ ಸಂಪರ್ಕವಾಗಬೇಕೆ. ಏನಹ ನಾನ್ ಅಫಿಷಿಯಲ್ ಸಂಪರ್ಕ ವಾಗಬಾರದು. ನವಲಗುಂದ, ನರಗುಂದದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಆ ರೈತರು ಚಳುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಗೋಲಿಬಾರ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕೂಡ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರ ಸಮಿತಿ ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಅದು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಸುತ್ತಾ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಡಿವಿಜನ್ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ. ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳ ಗೋಡೆ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದಿವೆ, ಹೆಚ್ಚುಗಳು ಬಿದ್ದಿವೆ. ಮಕ್ಕಳ ತಲೆ ಮೇಲೆ ಯಾವೊತ್ತು ಬೀಳುತ್ತದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ

ಹೇಳಿದರೆ, 31 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಫಂಡ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲೇ ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ಮೈನ್‌ಟೆನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಸಹ ಅದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಿಲಿಂಗ್ ಡಿವಿಜನ್ ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಆಗುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳು, ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಬೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೂರೆ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿರುತ್ತವೆ. ನಾನು ಜನತಾ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಮ್ ಬಗ್ಗೆ ಅನಂತರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಟೀಕೆ ಮರ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಮತ್ತಿ ಅಥವಾ ನಂದಿ ಮರ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಸಿಮೆಂಟ್ ಪ್ರಪೋಷನ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಾಕದೆ ಮರಳು ಬೆರೆಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅಂದರೆ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ನೋಡಿಕೊಂಡರೆ ಆಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ಬಿಲಿಂಗ್ ಡಿವಿಜನ್‌ಗಳ ಕೆಲಸಗಳ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ೧೦೩೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ೭೧ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಎಕ್ಸಿಮೇಟ್ ಇದುವರೆಗೆ ಖರ್ಚಾಗಿರುವುದು ೨೨೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಈಗ ನಾವು ವಿರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇದರ ಮೇಲೆ ೧೦ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಎಸ್‌ಕಲೇಷನ್ ಅಂದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ತಾವು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ವರಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಹಣ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ಹಣ ಪೂರ್ತಿ ನಮಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಅದರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡೆ ೩೦ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಕೇಂದ್ರದವರು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದೇನು ಸರ್ವಿಸ್ ಚಾರ್ಜ್. ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಏನೋ ಏತಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾನ್ ಮತ್ತು ನಾನ್ ಪ್ಲಾನ್ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಸಹಾಯ ಇಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರದವರು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಆಗಬೇಕು, ಹೆಚ್ಚು ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಪ್ಲಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಡಬಹುದಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೀರಿ ಕೈಗಿಂತ ಹಿತ್ತಾಳೆ ಕಡೆಗೆ ಮೇಲೂ ಎಂದು ನಾನ್ ಪ್ಲಾನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಸಹ ಕೇಂದ್ರದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯ ತಂದು ಹಣ ತರದೇ ಇದ್ದರೆ, ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಇಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ತರಹ ಇರುವುದರಿಂದ, ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸದೆ ಬೇರೆ ಯೋಜನೆ ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಷ್ಟೇ ಒತ್ತಡ ಬಂದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಇದೆ ಕಾಲುವೆಗಳು ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಇಲಾಖೆ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ರೆಡ್‌ಟೇಪಿಸಮ್ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳ ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಒಬ್ಬ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಸ್ಪೇಷನರಿ ಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಓಡಿ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಲಾರ್ಕ್ ಇದ್ದರೆ ಟೈಪಿಸ್ಟ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬಿಲಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಚಾನ್ಸ್ ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ತರಹ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೆಲಸ ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅಂದರೆ ನಮಗೆ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ, ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಡಿ. ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಣತರು ಇದ್ದಾರೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ಅಧಿಕಾರ ಡೀಸೆಂಬ್ರಲೈಸೇಷನ್ ಆಗಬೇಕು. ನಾವು ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಹಣವನ್ನು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಾಗ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ತಾವು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳ ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತವೆ, ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತಹವನಿಗೆ ತಾವು ಎಲ್ಲಿಗೂ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೀರಿ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವನು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಎಂದರೆ, ಅವನು ಶನಿವಾರ, ಭಾನುವಾರ, ಸೋಮವಾರ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅವನ ಸಂಸಾರ ವಸ್ತುಳು ಎಲ್ಲರೂ ಇಲ್ಲೇ ಇರುವುದರಿಂದ, ಅವರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಶನಿವಾರವೇ ಜೀಪ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದುಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ, ಯಾರಾದರೂ ಕೇಳಿದರೆ ಸಾಹೇಬರು ಪಕ್ಕದ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟು ಬಂದುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ತರಹ ನಡೆಯುವಂತಾದ್ದು ಎಲ್ಲಾ ಹೋಗಬೇಕು. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಅವರನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅವರಿಗೆ ಆಗತಕ್ಕ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಪ್ರಕಾರವೇ ೧೦ ನಿಮಿಷಗಳು ಮುಗಿದವು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ನಮಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಕೆಟು ಇರಬೇಕು, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಈ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೇ ಭದ್ರವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣರಾವ್.—ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಗಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಅವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಶಾಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರಬೇಕು, ಹಾಗೂ ಆದಷ್ಟು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಆಗ ಯಾರೂ ಕೂಡ ನಾವು ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಇರುವುದಕ್ಕೂ ಇಷ್ಟುಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಯಾರಾದರೂ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಗವಾಗಿ ಹೋದರೆ ಅವರಿಗೆ ಮನೆಗಳು ಬೇಗನೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಖಾನೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಾಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ.....

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಈ ನೌಕರರಲ್ಲಿ ನಾವು ಈ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕು, ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗಬಾರದು ಏನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಏತಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಅವರು ವರ್ಗವಾಗಿ ಹೋದ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಒಬ್ಬ ನೌಕರನನ್ನು ಬೀದರ್‌ಗೆ ವರ್ಗಮಾಡಿದರೆ ಅವನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಮೊದಲು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು, ಅವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಾಲಾ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣರಾವ್.—ನಾವು ಇವತ್ತು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ನೌಕರರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಈ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಊರುಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವವರು ಯಾರು ? ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವವರು ಯಾರು ? ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರೆಂದು ನಾನು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಇವತ್ತು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳ ಆಶ್ರಯ ಇದೆ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ಹಣವನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿ ನೀರಾವರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನದಿಗಳು ಇರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಇದೆ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಈ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ಮೂಲಕ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ನಾವು ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣ ಏನಿದೆ ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸದ್ವಿನಿಯೋಗ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಯಾವಗಲ್. (ನರಗುಂದ) —ಕನ್ನಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಮ್ಮ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಖಾತೆ ಸಚಿವರು ಸದನದ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ಕೇವಲ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಮಾತನಾಡಿ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ರಸ್ತೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ರಸ್ತೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯ ಏನಿದೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ಇವರು ಏನು ಅಂಕಲಂಕಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಇವತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ರಸ್ತೆಗಳು ಸಾರಿಗೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿ ಯಾಗಲಾರದು. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಅನೇಕ ಉಪಯುಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡರೂ ಅವುಗಳ ಪ್ರಯೋಜನ ಜನತೆಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ತಾವು ಕೈಗೊಂಡ ಕಾರ್ಯದ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು. ಇದು ಸೈರ್‌ಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಇರಬಹುದು, ಐ.ಸಿ.ಆರ್. ಸಿ.ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಇರಬಹುದು ಅಥವಾ ಎನ್.ಆರ್.ಇ.ಬಿ.ಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ಇರಬಹುದು ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಆ ಕಾರ್ಯ ಮುಗಿದಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಅವುಗಳಮೇಲೆ ಕಾಳಜಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು ಇರುವುದರಿಂದಾಗಿ ಇವತ್ತು ಕೊಡಲಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅಂಕಲಂಕಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಏನು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ಅದರ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಹಣ ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಖರ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ೪೦

ಕೋಟಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದರ ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ ೨೦ ಕೋಟಿ ರೂ. ಇವತ್ತು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಸರಿಯಾದ ರಸ್ತೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದ ರಸ್ತೆಗಳಿಗಿ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಮೂರು ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತಡವನ್ನು ತಂದಿರುತ್ತಾರೆ ಅಂಥವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಮುಖವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಓಡಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ಅಂಥ ಕಡೆ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದು ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅನುಭವ, ಸ್ವಾಮಿ, ಒಂದು ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ರಸ್ತೆಗೆ ೧೫೦೦ ರೂ. ನಂತೆ ಹಣವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಆದರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕಡಿಮೆಕೊಡ ತ್ತೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡದೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ರಸ್ತೆ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ಅವುಗಳನ್ನು ಪನಾಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು, ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ೨೦ ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ತಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀದ್ದೀರಿ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಆ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಅವರಿಗೇ ವಹಿಸಿ ಅವುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಎಂ.ಎನ್. ಪಿ. ನಲ್ಲಾಗಲಿ, ಎಸ್.ಆರ್.ಇ.ಪಿ. ನಲ್ಲಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿರತಕ್ಕ ಉಪಯೋಗ ಅತ್ಯಲ್ಪವೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಆಗುತ್ತಿರುವ ತಾರತಮ್ಯ ವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಸೂಕ್ತ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ನೀರಾವರಿಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ನಾನು ಅಭಿಗಮಿಸಿದ ಬಂದಿರುವವನಾದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮತ್ತು ಕೂಡಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಲಕ್ಷ್ಯತನದಿಂದಾಗಿ ನಮಗೆ ಏನು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಪವ್ವ ಮಲಿಪ್ರಭಾದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಿಸರ್ವಾಯಿಂಗ್‌ನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಈ ಕಾರ್ಯ ಓಶಿನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ್ದು ಓಶಿನೇ ಇಸವಿಯವರೆಗೂ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಆದರೆ ಆ ಕೆಲಸ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅನಂತರ ಅಲ್ಲಿ ಭೀಕರ ಬರಗಾಲ ಬಂದಾಗ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬರಗಾಲ ಕಾಮಗಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಆಗಲೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕಾಲುವೆಗಳ ರಚನೆಯಾಯಿತು ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅವರು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದು ಇನ್ನೇನು ಈ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯಿತು, ನಿಮಗಲ್ಲಾ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯ ಆಗಿಹೋಯಿತು, ನಿಮಗೆಲ್ಲಾ ನೀರು ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ನೀರನ್ನು ಕೊಡಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಆ ರೈತರಮೇಲೆ ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದರು. ಆಗ ರೈತರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತೀರಾ ಹದಗೆಟ್ಟಿತ್ತು. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ನೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಇವರು ಯಾವುದೇ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡದೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದು ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿನ ರೈತರು ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನೇ ಮಾಡ ಬೇಕಾಯಿತು. ಇವರು ಕೇವಲ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳ ದಾಖಲಾತಿಯಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿದರೇ ಹೊರತು ಕಾರ್ಯಾತಃ ಅಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ನೀರು ಸಿಕ್ಕಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಜನ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು.

ನನ್ನ ಪ್ರದೇಶದ ಸಮಗ್ರ ರೈತರ ಅನುಭವದಮೇಲೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಎರನಾಡುಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ಲಾನ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಬೋರ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ರಸ್ತೆಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಡ್ರೈನೇಜ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಇರಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚಿನ ವಳಿಬಂದಾಗ ಅದು ಕಿತ್ತುಹೋಗದೆ ಹಾಗೆ ಇರಬೇಕು. ಕಸ ಕಡ್ಡಿ ಬಂದು ಮುಚ್ಚಿ ಹೋಗದೆ ಹಾಗೆ ವಿಶಾಲವಾಗಿರಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ದುಡ್ಡನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದರು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಒಂದು ಅನುಭವದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದರ ಬದಲಾಗಿ, ಪರ್ಲ್‌ಬಾಂಕಿನಿಂದ ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ನಾಲೆ ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಹೊದಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಎರನಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಕಾಳಜಿವಹಿಸಿದರೂ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲೇಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ರಸ್ತೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುವುದೇನೆಂದರೆ ಸ್ವತಃ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಕೂಡ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ರಸ್ತೆಗಳು ಬಹಳ ಕನಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಕೆನಾಲ್ ಆಯಕಟ್ಟುಗಳ ಕೆಲಸಗಳು ಬಹಳ ದಿನಗಳಿಂದಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು. ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡೇ ಹೋಗುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಂಗಳದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅನೇಕ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಮುಂದುವರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ತಮ್ಮ ಮಂಶಾಂತರ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಹೋಯಿತು, ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಇಲಾಖೆಯವರು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಲ್ಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಾಗ ಅದರ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು, ಹಿಡಿತವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಈ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಕೂಡ ಬಂದಿದ್ದರು. ಮಲಪ್ರಭಾ, ಫುಟಪ್ರಭಾ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಬಹಳ ಮಂದಗತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇನ್ನು ೧೯೮೨ರಷ್ಟಕ್ಕೆ ಈ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿಯುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಫುಲ್ ಕೃಪಾಸಿಟಿ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಕೆಳಗಿನ ರೈತರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಡದಂಡೆ ಮತ್ತು ಬಲದಂಡೆ ನಾಲೆಗಳ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಅಕ್ಷಡೆಟ್‌ಗಳ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಂತ ಹಣವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೋ ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಈ ಯೋಜನೆಯು ೧೯೮೭ಕ್ಕೆ ಮುಗಿಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿರುತ್ತದೆಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಸ್ಟೇಟ್ ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದರೆ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷವಾದರೂ ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಮುಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು' ಹಲವಾರು ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಾಗ ೨,೭೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೊನೆವಕ್ಷೆ ವರ್ಲ್ಡ್‌ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಸಾಲ ಪಡೆದು ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ರೈತರಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ ಉತಾ ದನೆಯು ಹೆಚ್ಚು ಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್ (ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ.) — ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ೧೯೮೩-೮೪ನೇ ಆಯವ್ಯಯ ಮಂಡನೆಯಲ್ಲಿ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯು ಏನು ಒಂದು ವಿಷಯವಿದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಗೋಕಾಕ್ ಪರದಿಯಂತೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡದ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕಳ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಒಂದು ಗ್ರಂಥವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಬರೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಏನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದಂತವನು ನನಗೆ ಏನೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕಳಕಳ ಇರತಕ್ಕಂಥವರು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು 'ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ ಹೊಯ್ಸಳರ ಕಾಲದಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಗತಿಯಾದ ಜಿಲ್ಲೆ. ಈ ರೀತಿ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದರೋ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ' ಅದರ ಖರ್ಚು ಅಷ್ಟೇ, ಇದರ ಖರ್ಚು ಅಷ್ಟೇ. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಅವಕಾಶ ಕೂಡ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಇಂಥದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಆಗಬಾರದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಗೌಡರಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾವು ಬಹಳವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ತಪ್ಪು ತಪ್ಪಾಗಿ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮಗಳ ಮುಂದೆ

ಕೆಂಪೇಗೌಡ ನಗರ, ಅಂಥ ಗ್ರಾಮ ಇಂಥ ಗ್ರಾಮವೆಂದು ಬರೆಯುವುದು ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರೂ ಕೂಡ ರೈತರ ಮಕ್ಕಳಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಬಡ ಬೋರೇಗೌಡನಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಯಾವ ಗೌಡರು ದೊಡ್ಡ ಭೋರೇಗೌಡರೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್.—ಯಾವ ಭೋರೇಗೌಡರಾದರೂ ಇರಲಿ. ಗೌಡರು ಎಂದರೆ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಗೌಡರು ಎಂದರೆ ಆ ಹೆಸರಿಗೆ ಒಂದು ಇತಿಹಾಸವೇ ಇರುತ್ತದೆ, ಈವತ್ತು ಯಾವುದೇ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ರಾಜ್ಯದ ಹೆದ್ದಾರಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಗ್ರಾಮಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸತಕ್ಕಂಥ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿಯೇ ಬರೆದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಕಳಕಳಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡ ಎಂದರೆ ಕೊಳಕು ಮಲಿನವೇ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ದೇವೇಗೌಡರು ಕಳಕಳಿ ಇಟ್ಟು ಅಭಿಮಾನವಿಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ ಇಂದು ಬಹಳ ಮಹತ್ವವಾದ ಇಲಾಖೆ, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಗ್ರಾಮದವರೆಗೂ ಅದರ ಅಭ್ಯುದಯದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯ ಇಲಾಖೆಯೆಂದರೆ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಇಲಾಖೆ ಸರ್ಕಾರದ ಬಹುಪಾಲು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗತಕ್ಕಂಥ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಬಗ್ಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಬರೆ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಕನ್ನಡದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಕೂಡ ದಕ್ಷತೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

೧೯೪೭ನೇ ಇಸವಿಯ ತನಕ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಆಡಳಿತಮಾಡಿ ಹೋದಂಥ ಜನ ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದರು ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬೆಳೆದು ನಿಲ್ಲಿಸಂತೆ ಮಾಡಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ನಾವು ಸ್ವಾಭಿಮಾನವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಕನ್ನಡ ಬಹಳ ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾದ ಭಾಷೆ. ಕನ್ನಡ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಜೈನಕವಿ ಕುಮಾರೇಂದ್ರಮುನಿ ಶ್ರೀ ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಬರೆದಿರುತ್ತಾನೆ.

ಈ ಗ್ರಂಥದ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಏತಕ್ಕೆ ಕಳಕಳಿ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದೇ ನನ್ನ ಯೋಚನೆಯಾಗಿದೆ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಗ್ರಾಮಗಳು ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳು ಏನಿವೆ, ಇವುಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯುವಂತೆ ತಾವು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು ಏಕೆಂದರೆ, ಈಗ ತಪ್ಪುತಪ್ಪಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಹೆಸರಿಗೆ ಮಸಿ ಬಳಿಯುವಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಲು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಲಿ ಮತ್ತು ಫರ್ಲಾಂಗ್ ಕಲ್ಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಅಂಕಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆದಿಲ್ಲ. ೩ ಎಂದು ಬರೆಯಬೇಕಾದ ಕಡೆ ೭ ಎಂದು, ೬ ಎಂದು ಬರೆಯಬೇಕಾದ ಕಡೆ ೯ ಎಂದು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಕಲ್ಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಬರೀ ಸೊನ್ನೆ ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತಾವು ಪುನಃ ಪುನಃ ಹೋಗುವಾಗ ಬೇಕಾದರೆ ನೋಡಬಹುದು. ಇಂತಹ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ-ಇಗ ನಾವು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದೇವೋ ಅಥವಾ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿದ್ದೇವೋ ಅಥವಾ ತೆಲುಗು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದೇವೋ ಎಂಬಂತಕ್ಕಂಥ ಸಂಶಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ತಪ್ಪುಗಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನನಗಿದೆ. ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವಂತಹ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಿಂದಲೇ ಮಾಡಲು ನಡೆಯಬೇಕು. ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಉತ್ತಮ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಜನರಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಅನೇಕ ಸುಳ್ಳು ವರದಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇಂತಹ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಯಾರು ಮಾಡಿದರೂ ತಪ್ಪೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲರಿಗೂ ಮುಖ್ಯಯಾದ್ದ ಇಲ್ಲಿ ದಿನ ನಡೆಯತು ಅಂತಹ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನನಗಿದೆ. ಇದು

ಜನತೆಯಿಂದಲೇ ನಿರ್ಮಾಣವಾದಂಥ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ನಾವು ಲಂಚ ಕೊಟ್ಟು ಮತಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಇದು ಜನತೆಯಿಂದಲೇ ನಿರ್ಮಾಣವಾದಂಥ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರವೆಂದು ನಾನು ಕಳೆಕಳಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಎದೆಬಿಚ್ಚಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜನತೆಗೆ ಮುಖ ಬಳಿಯುವಂತಹ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡಬಾರದು. ಶ್ರೀ ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣರಾವ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹೇಳಿದಂಥ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳು ಬಹಳ ಅರ್ಥ ಗರ್ಭಿತವಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಮತ್ತೆಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ನಾನು ಜೋರಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಬಿಚ್ಚು ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೂ ಇದನ್ನು ಇದಂತೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಈ ದೇಶದ ಜನರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಪರಿಹಾರವಾಗಬೇಕು. ನಾನು ನಮ್ಮ ನಾಡು, ನುಡಿ ಹಾಗೂ ಕೆಲಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಕಳೆದ ೩೬ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸಿದಂತ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಏನು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡದೆ, ಮಾಡಬಾರದು ಕೆಲಸಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ಹಣ ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಆಡಳಿತಭಾಷೆ ಮಾಡಲು ಸರಿಯಾದ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡದ ಕಾರಣ ಈಗ ನಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ನಮಗೆ ಕನ್ನಡಬೇಕು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತಹ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಯಬೇಕು ಅದರ ಮೇಲ್ಕುಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡದ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹವರಿಂದಲೇ ಕನ್ನಡಭಾಷೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಅಭಿಮಾನ ಹೊಂದಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಕೆತ್ತೋಗಿಯಬೇಕು. ಕಡೆಗೂ ಕನ್ನಡ ಗೊತ್ತಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೇ ತಾವು ಎಲ್ಲಾ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ಕಳಕಳಿಯು ಮನವಿಯೆಂದರೆ, ಸರ್, ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಪುಂಡ್ರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕಾಲುವೆಗಳ ಮೂಲಕ ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು ಹರಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಯಿತು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಸರ್, ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಫೋಟೋವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಒಂದು ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಮಳೆವಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸೇರಿದ ಕುಂದೂರು ಜನರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು ಕಾಲುವೆ ಮೂಲಕ ಕುಂದೂರು ಬಿಟ್ಟು ಮಧ್ಯ ಹರಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಮುಂದೆ ಇದೇ ನೀರನ್ನು ಶಿಂಷಾ ನದಿಗೆ ಬಿಡಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಸರ್ ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಈ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗೊಪಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಈ ಗ್ರಾಮವು ಯಾವಾಗಲೂ ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಗ್ರಾಮವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ತಾವು ಹಾಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬಂದಿರುವ ತಾವು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ ನಾನು ತಮಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಚಿರರಂಜಿಯಾಗಿರುತ್ತೇನೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ತಮಗೆ ಕೈ ಮುಗಿದು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಮದನಗೋಪಾಲನಾಯಕ್ (ಶೋರಾಪುರ).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾನೆ. ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ಮಂಡೆ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲವೊಂದು ದುರ್ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಆಪಾರ ಹಣ ಕಬಳಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಕಡೆಯ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಆಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಒಂದು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯತನದಿಂದ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಆಗ ಬೇಕಾದಂಥ ಕೆಲಸ ಬಹಳಷ್ಟು ಸ್ಥಗಿತವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವೆಂದರೆ, ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟರಿ ಕೆನಾಲ್ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಮಂದಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಿದ್ದರೆ ಫೀಡ್-ಚೆನಾಲ್ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ

ಬಹಳ ಜೋರಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟರಿ ಕೆನಾಲ್ ಕೆಲಸವಾಗದೆ ಫೀಡ್-ಕೆನಾಲ್ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ನಡೆದರೆ ಮುಂದೆ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕೆಲಸ ನಿಧಾನವಾದರೆ, ಅಗಿರುವಂತಹ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಏನು ಬಂಡೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಒಬ್ಬರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಬಹಳ ವ್ಯಂಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು. ಫೀಡ್-ಕೆನಾಲ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಬಂಡೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟರೆ ಈ ಬಂಡೆಗಳು ಉಳಿಯಬಹುದು ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೂ ಕೆಲವೊಂದು ಸಂಬಂಧಗಳಿವೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸಗಳು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದೊಡ್ಡದಾದ ಮಳೆ ಏನಾದರೂ ಬಂದರೆ, ಈ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಿಮೆಂಟ್ ಹಾಗೂ ಕಲ್ಲುಗಳೆಲ್ಲಾ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಜಿನಾಗಿರತಕ್ಕ ಡಿಪ್‌ಗಳನ್ನು ರಿವೇರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬರೆದು ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟರಿ ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್‌ಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ೫೦-೬೦ ಇವೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಬರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ತುಂಬಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಶಾಸಕರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ನಾವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಜಾಗವಿರುವುದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೆಳ್ಳಗೆ ಬಂದು ಸಹಿಮಾಡಿ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಲಾಂಗ್‌ಲೀವ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೊರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಎರಡು-ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಬಂದು ತಮ್ಮ ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಲಂಚ ಕೊಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ತೊಂದರೆ ಏನೆಂದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಅವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಸಂಬಂಧ ಮತ್ತು ಅವರು ಮನಸ್ಸು ಬಂದಹಾಗೆ ವರ್ತಿ ಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೆ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಹಾಗೆ ಬಿಲ್‌ಅನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರದ ಹಣವನ್ನು ಬಹಳಷ್ಟು ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟರಿ ನಂ (೬)ನ್ನು ಒಬ್ಬ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಾಗಿವೆ. ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಯಾವರೀತಿಯ ಕೆಲಸವಾಗಿಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದು ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೆ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪೇಮೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಸುದ್ದಿ ನನಗೆ ಬಂದಿದೆ ಅದನ್ನು ತಮಗೆ ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ರಸ್ತೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಕಲ್ಲುದೇವನಹಳ್ಳಿ ಎಂಬ ಒಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಟ್ಯಾಂಕ್ ಇದೆ ಅದರಿಂದ ಐನೂರು ಆರನೂರು ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಅವ್ಯಾಪ್ತರ ಕೆರೆ ಯಲ್ಲಿ ಆರನೂರು ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ರೈತರಭೂಮಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ನೀರಾವರಿಯಾಗುವ ಭೂಮಿ ಬಹಳಕಡಿಮೆಯಾನೂರು ಎಳನೂರು ಎಕರೆ ರೈತರ ಭೂಮಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾದರೂ, ಅದರಿಂದ ಬೇರೆ ಊರಿಗೆ ಸಿಗತಕ್ಕ ಲಾಭ ೨೦೦ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ೬೦೦ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಕೊಡಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾಗಬೇಕು, ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಭೂಮಿ ಪರಿಹಾರ ಹಣವನ್ನು ಭೂ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಕೊಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ರಸ್ತೆಗಳೇ ಇಲ್ಲ, ದೇವನಾಳಗ್ರಾಮದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಹೊಲಗಳು ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲಿವೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಅವರು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾದರೆ ಒಂದೊಂದು ಚೀಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು ಅಲ್ಲಿ ಬಂದಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಜಾಗವಿಲ್ಲ ಆ ಊರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯರಸ್ತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಆ ಊರಿಗೆ ರಸ್ತೆಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾಗಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ನಾನು ಯು.ಕೆ.ಪಿ ಸಲುವಾಗಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಹೇಳುವುದು ಇದೆ. ಆದರೆ ಸಮಯದ ಅಭಾವವಿರುವುದರಿಂದ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ನಮಗಿರತಕ್ಕ ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಯು.ಕೆ.ಪಿ. ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗಮನಹರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ

ದುರಾಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಸವನಗೌಡ.—(ಹೊನ್ನಾಳಿ) ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮಂಡಿಸರತಕ್ಕೆ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ನಾನು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೊನ್ನಾಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಕಾಮಗಾರಿ ಸಚಿವರ ಗಮನಸೆಳೆಯುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹರಿಹರ ಹೊನ್ನಾಳಿ ರಸ್ತೆ ಸುಮಾರು ೨೪ ಮೈಲಿ ದೂರ ಉದ್ದವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ, ಸರ್ಕಾರೀ ವಾಹನವಾ ಗಲೀ ಖಾಸಗಿ ವಾಹನಗಳಾಗಲಿ ಹೋಗುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು, ಹೇಗಿರುತ್ತದೆ ಅಂದರೆ ಮನುಷ್ಯರು ಹಿಮದ ಮೇಲೆ ಜಾರುವಾಗ ಹೇಗಿರುತ್ತದೆ ಅದೇರೀತಿ ಸ್ಟೇಟಿಂಗ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹರಿಹರ ಹೊನ್ನಾಳಿ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ-ಹೊನ್ನಾಳಿ ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಯಾದರು ನೋಡಬಹುದು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಮಂಜೂರಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ೩೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲಸ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಂಜೂರಾಗಿರತಕ್ಕ ೩೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹಣದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಹರಿಹರ-ಹೊನ್ನಾಳಿ ಹೊನ್ನಾಳಿ-ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮತ್ತು ಕೆ. ಕೆ. ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬೇಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೆ. ಕೆ. ರಸ್ತೆ ಕೆಳ ಹಾಕುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ೧೫-೨೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ರಸ್ತೆಗಳಿಗಾಗಿ ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೂಡ ಖರ್ಚುಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳು ರಿಪೇರಿಯಾಗಬೇಕು. ದೊಡ್ಡ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಕೂಡಿಕೊಳ್ಳ ರಸ್ತೆಗಳಾದರೂ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ರಿಪೇರಿಯಾಗಬೇಕು ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಲ್ಕೈದು ಪಿಕ್‌ಅಪ್‌ಗಳು ಮಂಜೂರಾತಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ. ಮಂಜೂರಾತಿ ಅತಿ ಜರೂರಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಬಂದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಮಂಜೂರಾತಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಬೇಗ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡಿ. ಹೊನ್ನಾಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮೂರನೇ ಎರಡು ಭಾಗ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶ. ಭದ್ರಾ-ತುಂಗಾ ಜಲಾಶಯಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ನೀರಾವರಿಯಾಗಿದೆ. ಪಿಕ್‌ಅಪ್ ಕೆಲಸ ಬೇಗ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾಗಬೇಕು. ಬೇಗ ಆಗದಿದ್ದರೆ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಸಮಯದ ಅಭಾವವಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳದೆ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಅತಿ ಜರೂರು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಸವನಗೌಡ.—(ಕುಡ್ಲಿಗಿ) ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರ ಬಳ್ಳಾರಿ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರ. ನಮ್ಮ ಕುಡ್ಲಿಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೨೦೦-೨೫೦ ಗ್ರಾಮಗಳಿವೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ, ರಸ್ತೆ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಇಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ರಸ್ತೆಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಸಚಿವರು ಕುಡ್ಲಿಗಿಗೆ ಹತ್ತಿರವಿರತಕ್ಕ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ರಸ್ತೆ ಸೌಕರ್ಯ, ಸಾರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದೇವೆ. ತುಂಗಭದ್ರಾ ಜಲಾಶಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಫಲವತ್ತಾದ ಪ್ರದೇಶವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ಏರಿಯಾದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಮತ್ತು ವಿರೋಧಪಾಟೀಲರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗಿವೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಒದಗಿಸುವಾಗ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೋಲ್ಡರ್‌ಗಳು ಸುಟ್ಟು ಹೋಗಿ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಮೊದಲೇ ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಏನಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಪುನಃ ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ. ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಸುಟ್ಟುಹೋದ ಕಡೆ ರಿವೈರಿಂಗ್ ಮಾಡಿಸ ಬೇಕು. ಕೆಲಕ ಮಾಡುವುದು ತಡವಾಗುವುದರಿಂದ ರೈತರು ಇಟ್ಟು ಬೆಳೆಯು ಒಣಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ತರಹ ಸಂಕಷ್ಟ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಇದೆ ಇದನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಏತ ನೀರಾವರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರ್ವ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು

ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಒಂದು ನಿಶ್ಚಿತ ನೀರಾವರಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ೪-೫ ಎತಗಳಷ್ಟು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮವರು ಕೇವಲ ಎರಡು ಮೂರು ಜನರು ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವಂಥ ಅವಶ್ಯಕ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಒಂದು ವೇಳೆ ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಅಂದರೆ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಬೋರ್ಡ್ ಇರುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ ಅದರಿಂದ ಆ ಬೋರ್ಡನ್ನು ತಾವು ಅಬಾಲಿಶ್ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾರಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೂಡ ಮಂಡಿಸಿದ್ದೆ. ಆಗ ಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಂಡಾಗ ನಾನು ಮತ್ತೆ ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತುಂಗಭದ್ರಾ ಬೋರ್ಡನ್ನು ಅಬಾಲಿಶ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪೈಟ್ ಎಲಿಫೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪಂಪ್‌ನ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಜನರಿಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನ ಕೂಡ ಇದರಿಂದ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಶೇಕಡ ೮೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಶೇಕಡ ೨೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಅವರೇ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ಪಡೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಪಯ್ಯ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಿಗಬೇಕೆಂದರೆ ಸಿಂಹಪಾಲ ನಮಗೆ ದೊರೆಯದಿದ್ದರೆ ಆ ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಮಾನ್ಯ ವಿನು ಪ್ರಯೋಜನ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುವುದೇ ನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಕೆಲವು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮನೆಗಳು ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದ ನೌಕರರು ಅವರ ಮನೆಗಳನ್ನು ರೆಂಟ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂಥ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಳಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಇತರೇ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಆ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ನೌಕರರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತೆ ೧೯೫೨-೧೯೫೩ರಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಮನೆಯನ್ನು ಬಿಡುವಂತೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸುಮಾರು ೪೦-೪೫ ಜನರಿಗೆ ವಾಸದ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬೇರೆ ನೌಕರರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ವಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವಂಥ ನೌಕರರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದಂಥ ಶಾಲಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಇಲ್ಲ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದಂಥ ಅನುಕೂಲ ಇಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಬೋರ್ಡ್‌ನ್ನು ಅಬಾಲಿಶ್ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನನ್ನ ಮನವಿ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ಥರ್ಮಲ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬಹಳ ಸೇತೋಪ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಥರ್ಮಲ್ ಪ್ಲಾಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲು ಸರ್ವ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಈ ತುಂಗ ಡ್ಯಾಂಮ್‌ಗೆ ಸ್ವೀಮ್ ಲೆಗ್ಸ್ ಇರಬೇಕು. ಈ ಸ್ವೀಮ್ ಲೆಗ್ಸ್ ಇದ್ದರೆ ಕೊಪ್ಪಳ, ಹರಿದೇ ವನಹಳ್ಳಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಹಗರಿ ಹಳ್ಳಿ ಪಾಂಡಿಕ್ಕಗೆ ಸುಮಾರು ೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೩ ಮರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಳೆ ಇಲ್ಲ. ಮುಂಗಾರುಮಳೆ ಕೂಡ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಫೈಡ್ಸ್ ಒಂದು ಜನರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವಂಥ ಜನರಿಗೆ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಭದ್ರಾ ಪಾಂಡಿಕ್ಕಗೆ ಕೆ. ಟಿ. ಹಳ್ಳದ ಮೂಲಕ ಪೀಠಿಲಿಫ್ ಕೊಟ್ಟು ನೀರು ಬದಗಿಸಿಕೊಡುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಭಗೀರಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಕೊಂಡುವರೆಂದು

ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಬಳ್ಳಾರಿ ರೋಡ್‌ಗೆ ಸುಮಾರು ೩೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಶಂಕರರೆಡ್ಡಿ (ಸಿರಗುಪ್ಪ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕೆಲವಾರು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕು ನೀರೇ ಇಲ್ಲದಂಥ ತಾಲ್ಲೂಕು. ಆದರೆ ಮೇಲ್ವಾಗಿರಲ್ಲಿ ಇರುವಂಥ ರೈತರು ಮೊದಲು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆ ನಂತರ ಕೆಳಗಡೆ ನೀರು ಬೀಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಳಭಾಗಕ್ಕೆ ನೀರು ಬರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಬೆಳೆಗಳು ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗಿರುತ್ತವೆ. ನಾನು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೂಡ ಕೂಡ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೂಡ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ರೈತರು ಸರಿಯಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆಯ ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಆ ಭಾಗದ ಜನರು ಹುಳುವಂಥ ಶಾಪಕ್ಕೆ ತಾವುಗುರಿಯಾಗಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸವನ ಗೌಡರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶದ ತುಂಗ ಬೋರ್ಡ್‌ನ್ನು ಆಬಾಲಿಶ್ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನನಗೂ ಕೂಡ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ವೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅವರಿಂದ ಬರಬೇಕಾದಂಥ ಸಿಂಹಪಾಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂಥ ಬೋರ್ಡ್ ಏತಕ್ಕೆ ಬೇಕು? ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದಂಥ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟಿ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ರಸ್ತೆ ಸೌಕರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಬಳ್ಳಾರಿಯಿಂದ ತಾಳೂರಿಗೆ ಸುಮಾರು ೨೦ ಬಸ್ಸುಗಳ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೩ ಓವರ್ ಬ್ರಿಡ್‌ಗಳು ಇವೆ. ಆ ಬ್ರಿಡ್‌ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಸುಮಾರು ೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ವೈಡನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಬಳ್ಳಾರಿಯಿಂದ ತಾಳೂರಿಗೆ ಬಸ್ಸು ಬಂದರೆ ಈ ಮಧ್ಯೆ ಸುಮಾರು ೨೦ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಬಸ್ಸು ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಒಂದು ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೪-೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಬಸ್ಸಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಬಯಸುವುದೇನೆಂದರೆ ಸಿರಗುಪ್ಪದ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈವೇ ಇದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಅತೋಗತಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಈ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈವೇಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಅಂಧ್ರ ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಎಗ್ರಿಕಲ್ಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಎನು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿನ ಅಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಮ್ಮವರ ಮಾತು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ನೇಮಕಾವಸ್ಥೆ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಬೋರ್ಡ್ ಅಬಾಲಿಶ್ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನನ್ನ ಮನವಿ. ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನಾನು ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

೬-೩೦ ೫.ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚ ಮಾಸ್ತಿಗೌಡ (ಹುಲಿಯೂರು ದುರ್ಗ).—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಕೆಟ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ಹೆಸರನ್ನು ಈಗ ಬದಲಾಯಿಸತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಕಾಲ ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಯಾವಾವ ರೀತಿ

ಯಲ್ಲಿ, ಯಾವಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಕೈಚಾಚತಕ್ಕಂಥ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಅವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಮದುವೆ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ನಿವೃತ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲ ಅವರಿಗೆ ದೊರಕಿದೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಇರಾಖೆಯ ಕೆಳಗಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಬ್ ಡಿವಿಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಪುನರ್ರಂಗೀಕರಣ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಯಾವಾವ ಸಬ್ ಡಿವಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶ ಇದೆ, ಏನೇನು ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರುಗಳಿಗೆ ಸಬ್ ಡಿವಿಷನ್ ಕೆಲಸ ನಿಭಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಕೆಲಸ ನಿಭಾನವಾಗುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭ ಇದೆ. ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು. ಇನ್ನು, ಅಂದಾಜು ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಅಚ್ಚು ಕಟ್ಟು ರಸ್ತೆಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಮತ್ತು ಕಾಲುವೆಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಸಾರಿಯೂ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದರೆ ಸರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ದರಬಂದಿ ಎಕರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕು ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಅಂದಾಜಿಗೆ ಮೀರಿ ಹಣ ಖರ್ಚು ಆಗುವುದರಿಂದ ಕೆಲಸಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದರಿಂದ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ಅಂದಾಜು ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಖರ್ಚಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟು ಇಂಜಿಷ್ವೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಪೂರೈಸುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೈವಾಡ ನಡೆಯಬಹುದು. ಕೈವಾಡ ನಡೆಯುವುದರಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 31 ಪರ್ಸೆಂಟ್ 10 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹೆಚ್ಚು ಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕು. ನದಿ ಕಣಿವೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ನೀರಿನ ಭಾಗ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿಯುವುದು ಉತ್ತಮ ಅದನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಲ್ಲಿ ಒತ್ತಡ ಬರುತ್ತದೆ ಅದರ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿ ಹೊಸ ಹೊಸ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಒರುವ ಸಂದರ್ಭ ಇದೆ. ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಕೆರೆಯ ಅಚ್ಚು ಕಟ್ಟು ನಿಗದಿಯಾದದ್ದು ಎಷ್ಟು ಇದೆ, ಹೀಗಾಗುವುದರಿಂದ ಅದರ ಶೇಕಡಾ 10-12-15 ರಷ್ಟು ಜುಸ್ತಿಯಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳೂ ಇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಹೊಸ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅಚ್ಚು ಕಟ್ಟಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಈ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಕೊಡಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಹೊಸದಾಗಿ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಚಾಕತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚು ಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಸೌಕರ್ಯ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಅಚ್ಚು ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಬಚ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಣ ಒದಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಹೊಸದಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಂದ ಹಣ ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಳೆಯ ಅಚ್ಚು ಕಟ್ಟು ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ಹಣ ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಒಡ್ಡುಗಳಿಂದಾಗಿ ಈ ಕೆರೆಗಳ ಅಂಗಳಗಳು ಕೂಡ ಉಳಿಯುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಈ ಕೆರೆಗಳ ಅಂಗಳಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಇದೆಯೆಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೌಂಡರಿಯ ಸುತ್ತ ನಡುವೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅಚ್ಚು ಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ 10 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು 12 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾರಿಯಲ್ಲ, ಎರಡು ಸಾರಿ ಬೆಳೆದರೂ ಬೆಳೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಕಂದಾಯವಾಗಲೀ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದಂತಹ ವಾಟರ್‌ರೇಟ್ ಆಗಲಿ, ಕಂದಾಯವಾಗಲೀ ಬರುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಚ್ಚು ಕಟ್ಟು ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು. ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬೈರಪಾಜಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೇಮಾವತಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಪ್ರೈಕೆ ಸುರಂಗ ಮಾರ್ಗ ತೆಗೆದಮೇಲೆ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾಗಮಂಗಲ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮೂರುವರೆ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಅಚ್ಚು ಕಟ್ಟು ಆಗಬೇಕಾದಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಆರು ತಾಲೂಕುಗಳ ಪ್ರೈಕೆ ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಒಂದು ವರ್ಷ ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದು ವರ್ಷ

ಪ್ರತಿ ತಾಲೂಕಿನವರೂ ಕ್ಷಾಮವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸು ಅವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಅಂದಾಜು ಇರತಕ್ಕಂಥ ಹೇಮಾವತಿ ಜಲಾಶಯದಲ್ಲಿ ಏಳು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ನೀರು ಒದಗಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ದೊಡ್ಡ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನೀರೂ ನಮಗೆ ತಲುಪಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ವರ್ಷ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಲೋಕೋಪ ಯೋಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಶಾಸಕರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳು ಬಂದವು. ಹಿಂದಿನ ಅಂದಾಜು ಪ್ರಕಾರ ಇದು ೧೯೮೪ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ೮೭ನೇ ಇಸವಿಗೆ ಆಪ್ತರು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಇಂಜಿನೀಯರುಗಳು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ಏನೇ ಕಷ್ಟವಾಗಲೀ, ಎಷ್ಟೇ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಲೀ, ಇದನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸದೇ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಮಂದಿ ರೈತರ ಪರವಾಗಿ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಹಳ್ಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೂರು ಅಂಶಗಳಿವೆ. ಒಂದನೇಯದು ಈಗಿರತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು. ಎರಡನೇಯದು ಈಗಿರತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದು. ಮೂರನೇಯದು ಹೊಸದಾಗಿ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖಾಂತರವೇ ಮಾಡಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಈ ಮೂರು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಂಡು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು.

ಯಾವುದು ಲಾಭವಾಗುವುದೋ ಆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ. ಇದು ಆ ಭಾಗದ ಜನತೆಗೆ ಬೇಡಿಕೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಬಾಬಿನಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಮಾರ್ಗ ಉತ್ತಮವೋ ಆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ೧೯೮೭ನೇ ಇಸವಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಇದು ನನ್ನ ಕಡ್ಡಾಯವಾದ ಬೇಡಿಕೆ. ಇದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಆತ್ಮತಃ ಅವಶ್ಯಕ. ಸುಮ್ಮನೆ ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಲದು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ನಾನು ಮತ್ತು ತಾವು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದಾಗ ೫ ಕೋಟಿ ಹಣವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದರು. ಆ ರೀತಿ ೧೦ ಕೋಟಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ೨೦ ಕೋಟಿ ಹಣವನ್ನು ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಕೆಲಸ ಸಾಧ್ಯ. ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಗಟ್ಟಿ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾನು ೧೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇದನ್ನೇ ಹೇಳಿ ಹೇಳಿ ಸಾಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜನರು ಹೇಮಾವತಿ ಬರುವುದು ಯಾವಾಗ? ಎಂಬುದಾಗಿ ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥಾ.—ಎತ್ತ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ನೆರವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ೬೫ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಹಣವನ್ನು ಈ ಕಡೆಗೆ ಡೈವರ್ಜ್ ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಮುಂಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಆ ರೀತಿ ಡೈವರ್ಜ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಈಗ ಇರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮೈಸೂರು ಆಂಗ್ಲೇಷನ್‌ಗೆ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಅದಕ್ಕೆ ೪ ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಲೆಕ್ಕ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವುಗಳಿಗಿಲ್ಲಾ ೧೦ ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ಇದು ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರವನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ, ಏನು ಮಾಡಿದರು ಎಂದರೆ, ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಏನು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮೊಟಕು ಮಾಡಿ ಆ ಹಣವನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಈ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಪೂರೈಸಿದರು. ಆ ರೀತಿ ಇಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೆ ಮಾತ್ರ ಏನಾದರೂ ಹಣ ಸಿಕ್ಕಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.-ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಂಗನಾಥರವರು ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ಮನೆಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮೊಯ್ತಿಯವರೂ ಮತ್ತೊಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದಾರೆ. ಅದರ ಭಾರವನ್ನು ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಹೋರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ೫ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಕೆಲಸ ಆಗಿಲ್ಲ ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.-ಇಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೂ ೫ ವರ್ಷದವರೆಗೆ ರೈತರು ವಾಟರ್ ರೇಟನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್‌ಲೆವಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ರೈತರಿಗೆ ವಾಟರ್ ರೇಟನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೋ, ಹಾಕಬಾರದೋ ಅದನ್ನೂ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.-ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಏನೊಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು, ಅದರಂತೆ ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ೫-೬ ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ರಸ್ತೆ ರಿಪೇರಿ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವತ್ತೂ ನಮ್ಮಲ್ಲೂ ಅಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈಗಾಗಲೇ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಮ್ರತೆಯಿಂದ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.-ಮಂಡಕಸಿರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಯೇ ಇಲ್ಲ ಇನ್ನೂ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.-ಆ ರೀತಿಯ ಅಭಾವ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹುವಟ್ಟಿಗೆ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಇವತ್ತು ಅಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಆಗಿ ಮಿಗುವ ಹಾಗೆ ಭತ್ತವನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆ ರೀತಿಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಕೂಡ ತಾವು ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು.

ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗಲೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿತು ನಾವು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಅವುಗಳಿಗೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕುವುದು ನಾಯಕನಂತವಾದುದು. ಅದನ್ನು ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೆವಿ ಅಂತ ಕರೆಯಿರಿ, ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆ ಅಂತ ಕರೆಯಿರಿ, ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೇ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕರೆಯಿರಿ, ಈ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೆವಿಯನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ವಾಟರ್ ರೇಟನ್ನು ೫ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾಡಿದಾರೆ. ಏಕೆ ಇದರಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯ ? ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯವಾಗುವಹಾಗಿ, ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೆವಿಯನ್ನು ಹಾಕುವುದರಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ತೊಂದರೆ ಇರಲಿ. ಇದು ೫೦೦ ರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ನಂತರ ಒಂದು ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಹೋಯಿತು. ಇವತ್ತು ೧೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.-ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ರಂಗನಾಥರವರು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ೫ ವರ್ಷದವರೆಗೆ ವಾಟರ್‌ರೇಟನ್ನು ಏಕೆ ವಜಾ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಅಂತ. ಇಂತಹ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಾತೀತವಾಗಿ ಕೆಲವು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಅತ್ತಕಡೆ ಕುಳಿತು ಮಾತನಾಡಿದಾಗಲೂ ಕೂಡ ಈ ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಮತ್ತು ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೆವಿಯನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿ ಅಂತ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಟೀಕೆಗಳು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಇದ್ದುದನ್ನು ೧೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದರ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಂದಂತಹ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆ ಬಂದಾಗ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಾಕುವುದು ಬೇಡ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಯೇ ಹೊರತು ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೆವಿಯನ್ನು ಹಾಕಲೇಬಾರದು ಅಂತ ಎಂದೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ವಾಟರ್ ರೇಟನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪಕ್ಷಾತೀತವಾಗಿ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ಹುಡುಕಬೇಕು ಅಂತ ಹೇಳಿದರೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂತಹ

ಒಂದು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದರೆ ಇದನ್ನು ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.— ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ನಾನು ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಷ್ಟು. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕು ಇದೇ ರೀತಿ ಮಧುಗಿರಿ, ಪಾವಗಡ ಇನ್ನೂ ಮುಂತಾದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿವೆ. ಜೀವನದ ಇರುವ ಕಡೆ ಕೆರೆಕಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಹಣದಿಂದ ಕಟ್ಟಿಸಿ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು, ಅವರಿಗೆ ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೆವಿಯನ್ನು ೫ ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದೇ ನಾವು ಕೂಡ ನೀರಾವರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಭಾವಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕಾದರೆ, ೩೦ ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟು ಹಾಕಬೇಕೆಂದರೆ ೧೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ನಾವು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂತಹ ಸಾಲವನ್ನು ೨೦ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ equal and equitable instalment ಪ್ರಕಾರ ೪೦ ಸಾವಿರ ಅಸಲು ಆದರೆ ೪೦ ಸಾವಿರ ಬಡ್ಡಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ನಾವು ಅದನ್ನು ತೀರಿಸುವವರೆಗೆ, ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಮಾಡಿದ ಅಪರಾಧವಾದರೂ ಏನು? ಜೀವನದ ಇರುವ ಕಡೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಅನುಕೂಲ ವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೀರೋ ಅದೇ ರೀತಿಯ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ನಮಗೆ ಏಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ? ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ನೀರಿನಿಂದ ೫೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ೪೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ನೀರಾವರಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಅಂತರ್ಜಲವನ್ನು ತೆಗೆಯಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು, ಆ ನೀರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿ ನೀರಾವರಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವರಿಗೂ ಸಹ ಜೀವನದ ಇರುವ ಕಡೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿಯ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಇಲ್ಲೂ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸೋಷಿಯಲ್ ಜಸ್ಟೀಸ್ ಎಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ? ಇದನ್ನು ಪ್ರಕ್ಷುಬ್ಧವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುವುದು ಅತಿ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಂಗನಾಥ್‌ರವರು ಹಾಗೂ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೂಡಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ. ನೀರು ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೊಡದೆ, ನೀರು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಟರ್ ರೇಟನ್ನು ಹಾಕುವುದು ಸರಿಯೆಂದೆಲ್ಲ ನೀರು ಇರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಜಲಾಶಯವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನೀರು ಇಲ್ಲದಿರುವ ಪ್ರದೇಶದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಕೂಡ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ಮನೋಭಾವ ಉಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ತೊಡಕು ಬಹಳ ಇದೆ. ಇರುವಂತಹ ತೊಡಕನ್ನು ಮೊದಲು ಬದಲಾಯಿಸಿ. ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯ ರೈತರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸಣ್ಣದೊಂದು ಜಲಾಶಯ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಮಾರ್ಕೋನಹಳ್ಳಿಯ ಜಲಾಶಯ ಅಂತ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ೧೭೫ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವಾಟರ್‌ರೇಟನ್ ೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಕನ್ನಂಬಾದಿಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ೧೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ತೊಡಕನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಆಗ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ ಏನು ಇತ್ತು, ಎಂದರೆ, ಜಲಾಶಯವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಮೊದಲು ಆ ಭೂಮಿಯ ಬೆಲೆ ಎಷ್ಟು ಇತ್ತು, ನೀರಾವರಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಬೆಲೆಯಾಯಿತು? ಅದರ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಏನಿದೆ, ಇದೇ ರೀತಿ ಮೊದಲು ಆ ಭೂಮಿ ಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬೆಲೆಯನ್ನು ಬೆಲೆಯುತ್ತಿದ್ದ, ನೀರಾವರಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟನ್ನು ಬೆಲೆಯುತ್ತಿದ್ದಾ ನೆ ಇದರ ವ್ಯತ್ಯಾಸ, ಇವೆರಡರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಸಾವಿರದಿಂದ ಒಂದೂವರೆ ಸಾವಿರದವರೆಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಲೆಯನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬದಲಾಗಿ ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ಚಿಮ್ಮನಕಟ್ಟಿ.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸೋಮ ವಾರವೇ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕು. ನಮ್ಮದೂ ಸಹ ಇದಕ್ಕೆ

ಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಇತರೇ ಶಾಸಕರೂ ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಲಾಷೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಇದಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳು ಇವೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯಗಳು ಹಿಂದೆಯೂ ಬಂದಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಪ್ರಕ್ಷುಬ್ಧತೆವಾಗಿ ನಾವು ನೋಡಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದೋಷಗಳು ಇವೆ. ಹಿಂದೆ ತೆಗೆದ ಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥಾ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಒಂದು ನಾರ್ಮ್, ಇದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಬಹುಶಃ ಈ ಸದನದ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜಲಾಶಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಅದನ್ನು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಏಕೆಂದು ಮುನ್ನ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್‌ರವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ರಿಸೋರ್ಸ್‌ ಸನ್‌ನೂ ಸಹ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸದನದ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.— ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಈ ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಹಾಕಬೇಕೆಂದರೆ ನೀರು ಕೊಟ್ಟು ವರ್ಷ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಎರಡನೇ ವರ್ಷ ಅರ್ಧ, ಮೂರನೇ ವರ್ಷ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಹಾಕುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಮತ್ತು ಬೇಟರಮೆಂಟ್ ಲೆವಿ ಬಗ್ಗೆ ಜಾರಿಗೆ ತರುವಾಗ ಈ ಸಭೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷದವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೂ ಸಹ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಜೊತೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಬಾಬುಗಳಿಂದ ಏನೇನು ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಆಯಾಯ ಬಾಬುಗಳಿಗೇನೇ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನೀರಾವರಿ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಂಥಾ ಹಣವನ್ನು ನೀರಾವರಿಗೇನೇ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಅದನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಡಬೇಕು. ಹಾಗಾದರೆ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಶ್ಯಕವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗಗಳು ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಾರದು. ಹೇಗೆಂದರೆ ೫೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಬಾವಿ ತೆಗೆದರೆ ಅದರಿಂದ ಎರಡು ಎಕರೆಗೆ ಆಗುವಷ್ಟು ಸಹ ನೀರು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ಕಾರಣ ಕೊಳವೆ ಭಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಇರುವುದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ, ಅದುದರಿಂದ ತಾವು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ನೀರಾವರಿಗೇನೇ ಅನುಕೂಲ ಆಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಇವೆ ಅದರಿಂದ ನೀರು ಬಿಡತಕ್ಕಂಥಾ ನೀರುಗಂಟಿಗಳು ಶತಮಾನದ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ನಡೆದಂತೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಡಿ ಅಂತ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈಗ ಕೆರೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈ ಆಚ್ಚು ಕಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ನೀರು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಭಾಗಕ್ಕೆ ನೀರುಗಂಟಿಗಳು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಈಗ ಇರತಕ್ಕವರು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾ ಬಾಬುಗಳು ಕೆಲವು ಬರುತ್ತವೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾ ಯಾವ ಬಾಬಿಗೆ ಆಗಲಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಆ ರೈತರ ಬೆಂಬಲವೂ ಸಹ ನಿಮಗೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಅವರು ನಿಮಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅನ್ನುವ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಂಥಾ ಆಚ್ಚು ಕಟ್ಟಿನ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಲಿ ಮತ್ತೆ ಏನೇನು ತೊಂದರೆಗಳು ಇವೆ ಅದನ್ನು ತಾವು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ರೈತನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಟ್ಟು

ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ನಾನು ಹೇಳಿದಂಥಾ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಅದಮ್ಯ ಶ್ರೇಫುವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಬಸವರಾಜು (ಅರಸೀಕೆರೆ).—ಮಾನ್ಯ ಉಪಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿನ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡರು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಬೇಡಿಕೆ ಏನು ಇದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಕೊಡಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈ ದಿನ ಈ ತನಕ ನಮ್ಮನ್ನು ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಉಪಧ್ಯಾಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ೨-೩ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಮೂಲಕ ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ನದಿಗಳು ಏನು ಇವೆ ಪೂರ್ವದಿಂದ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಹರಿದುಬರತಕ್ಕಂಥಾ ನದಿಗಳು, ಎಂದರೆ ಹೇಮಾವತಿ ಮತ್ತು ಇತರೇ ನದಿಗಳು ಏನು ಇವೆ ಅದರ ಉಪಯೋಗ ಪಡೆದು ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಹಾಗೆಯೇ ಪಶ್ಚಿಮದಿಂದ ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಹರಿಯತಕ್ಕಂಥಾ ನದಿಗಳು ಯಾವಾವುದು ಇದೆ ಎಂದರೆ ಶರಾವತಿ, ಹೇಮಾವತಿ ಕಾಳಿ ಇದರ ಮುಖಾಂತರ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಕೇಷನ್ ಏನು ಇದೆ ಅವುಗಳಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ರೈತರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ವ್ಯವಸಾಯ ದೇಶ. ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಅಂದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಆ ನದಿಗಳ ನೀರಿನ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ತಾವು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ತುಂಬಾ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥಾವರು ಬಹುವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಈಗ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿವೆ. ಅಂಥಾದರಲ್ಲಿ ಈ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥಾದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್‌ಗೆ ಬಡ್ಡು ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಒಟ್ಟು ೧೧೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಜರ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್‌ಗೋಸ್ಕರ ೮೦ ಕೋಟಿ ೭೦ ಲಕ್ಷ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗೆಯೇ ಮೈನರ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್‌ಗೆ ೨೮ ಕೋಟಿ ೮೦ ಲಕ್ಷ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗೆಯೇ ಸ್ಮಾಲ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್‌ಗೆ ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ೨೦ ಲಕ್ಷ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಈ ಸ್ಮಾಲ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್‌ಗೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಹಣ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ಮಾಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕಟ್ಟುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾ ಆ ಎಲೇಜ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಈ ಹಣ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಈವೊತ್ತು ಒಂದು ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಸಣ್ಣ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ೨೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಹಳ್ಳಿಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳು ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ. ನೀವು ಈ ರೂರಲ್ ರೋಡ್ಸ್‌ಗೆ ಈ ಬಡ್ಡು ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಕೇವಲ ೧೦ ಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಮಾತ್ರ. ಇದರಲ್ಲಿ ಐ.ಸಿ.ಆರ್.ಸಿ.ರೋಡ್ಸ್, ಎಂಟಿಡಿ ರೋಡ್ಸ್, ಎಂ. ಎನ್.ಪಿ ಐಸಿಆರ್‌ಸಿ ರೋಡ್ಸ್ ಸೇರಿರುತ್ತದೆ. ಸಿ.ಒ.ಡಿ ವರ್ಕ್ಸ್ ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅದು ಏನೋನುಸಾ ಲದು. ಆದುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ಹಟ್ಟಿಗಳು, ತಾಂಡೆಗಳು. ಅವಕ್ಕೆ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ರಸ್ತೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನೂ ಸಹ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ,

2-00 ಪಿ. ಎಂ.

ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯ ತನಕ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಆಗತಕ್ಕ ರೋಡುಗಳು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರು ಇರಿಗೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅರಿಸೀಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆರೆ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಆ ದೇಶವನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದ ಅರಸಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಆದಾದ ನಂತರ ೩-೪ ಕೆರೆಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಗಿರಬಹುದು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ಮೂವತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಸಹ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಪ್ರಭಾವಯುತವಾಗಿ ರಾಜಕೀಯ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕ ಒಡ್ಡಟ್ಟಿ ನಲ್ಲಿಯಾದರೂ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮೈಸೂರು ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಯೋಜನೆಗಳು ಇವೆ. ಒಂದು ಹೇಮಾವತಿ ಇನ್ನೊಂದು ಯಗಚಿ. ಯಗಚಿ ಹೊಳೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮೈಲಿಗಳ ದೂರ ಆಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದರ ಉಪಯೋಗ ಮಾತ್ರ ನಮಗೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ೪ ಮೈಲಿಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಯಾರೋತಜ್ಞರು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ಕೆಲವರನ್ನು ಕೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ದಯಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ತಾವು ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿಯುಗಚಿಯ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

ಆ ಮೇಲೆ ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆ, ತಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಗೋರೂರು ಅಣೆಕಟ್ಟಿಗೆ ೨೦ ಮೈಲಿಗಳೂ ಆಗಬಹುದು. ಇದರ ಉಪಯೋಗ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಕದ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ತಿಪ್ಪಟೂರಿಗೆ ಆಗುವಾಗ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಇದರ ಉಪಯೋಗ ಆಗುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದಿವಂಗತ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರನ್ನು ದಿವಂಗತ ಎಚ್ ಎಂ. ಚಿನ್ನಬಸಪ್ಪನವರನ್ನು, ದಿವಂಗತ ಶಾಂತ ವೇರಿ ಗೋಪಾಲಗೌಡ ಅವರನ್ನು ಮತ್ತು ದಿವಂಗತ ವೈಕುಂಠ ಬಾಳಿಗಾ ಅವರನ್ನು ನೆನೆದು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಂಗಮೇಶ್ವರ ಸರದಾರ್ (ರಾಯಚೂರು).— ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಷರ್ಟ್ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಿರುವುದು ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಆದರಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತವಾದ ಕ್ಷಾಮಬಿದ್ದಿದ್ದು ಬರಗಾಲವೀಡಿತ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ೨೬ ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಡೆಗಾಣೆ ಸಿದ್ಧರೆಂದು ನಾನು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ನಮ್ಮ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಏನೊಂದೂ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಬಂದಿರುವ ಸರ್ಕಾರ ಜನರಿಗೆ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ರೈತರಿಗೆ ಏನೇನು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅವರು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾನಾದರೂ ನೀರಾ ವರಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ ನಂತರ ಬಾಕಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ಕಾಮಗಾರಿ ಸಚಿವರಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡ ಅವರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಂದ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಎಡದಂಡೆ ಕಾಲುವೆ ಇದು ಇದು ಸುಮಾರು ೯೫ ಸಾವಿರ ಒಡೆದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ರೈತರಿಗೆ ಒಂದರಿಂದ ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನೂ ಸರಿಯಾದಂಥ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ವೈಫಲ್ಯದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಕಾಲುವೆ ಒಡೆದಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತೆ ಬೇರೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲುವೆ ಒಡೆಯುವುದು ಇದು ಆಗುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ವರೆಗೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲಿ ಕಾಲುವೆಯಲ್ಲಿ ವೀಕ್ ಪಾಯಿಂಟ್ಸ್ ಇವೆ ಎಂದು ಸರ್ವೆ

ಮಾಡಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ೧೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಎಕ್ಸಿಮೇಟನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಒಂದು ರೈತರ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಈ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಡಿಟ್ಟನ್ನಲ್ಲಿ ೬೨ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕೆಣ್ಣು ರಸವ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಶಿಶ್ನತವಾಗಿ ಇದನ್ನು ದೂರಿಸಿ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾವು ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಂಮಾರು ಎರಡುವರೆ ತಿಂಗಳು ಮುಚ್ಚಲಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇವೆ. ಸತತವಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ಮೂರೂ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವುಗಳ ಈ ವರ್ಷವೇ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ನನ್ನ ಸಲಹೆಯನ್ನು ತಾವು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ರೈತರು ಯಾವತರಹದ ಹಾನಿಗೂ ಒಳಗಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ.

ತಾವು ಹೇಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರೈತರು ಕ್ರಾಪಿಂಗ್ ಪಾಟರನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ಭೂಮಿಯು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರೈತರು ಈಗಾಗಲೇ ಇದರಂತೆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯದೆ ಪೃಥಿಯು ಬೆಳೆಯ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಖಚಿತವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕ್ರಾಪಿಂಗ್ ಪಾಟರನ್ನು ಇವರು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ಟೇಲ್ ಎಂಡ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಡಿವಿಷನ್ ಎಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಮತ್ತು ಬೋರ್ಡಿನ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರತರಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರಹದ ಜಗಳಗಳೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯ ರೈತರು ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಯಾವ ಬೆಳೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ರೈತರು ಪೃಥಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಟೇಲ್ ಎಂಡ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ನೀರು ಸಿಗದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಂದ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಯಾರಾದರೂ ಇದಕ್ಕೆ ತಪ್ಪು ನಡೆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ನಮಗೆ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಬಣ ಲುಕ್ಕಾನು ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ೧೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಿದ್ದರೂ ಸಹ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

ಇಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲಸ ನಿಂತು ಹೋಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಅದರ ಕೆಲಸಗಾರರು ಆರ್‌ಬಿಟ್ರಿಷನ್‌ಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಆಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಆಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಬರುವುದರೊಳಗೆ ಅವರು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಸ್ಟೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದೂ ಕೂಡ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಡಿಸೈನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಎಕ್ಸಿಮೇಟ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಮೊನ್ನೆಯದಿವಸ ಎ. ಟಿ. ಟೋಂಗ್ ಕಮಿಷಿಯವರು ಬಂದಾಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರೈತರು ಅವರಿಗೆ ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದ್ದು ಪ್ರದೇಶ. ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಾವು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಾಗಲೇ ಘಟಪ್ರಭಾ ಮತ್ತು ಮಲಪ್ರಭಾ ಎರಡು ಕಡೆಗೂ ಸ್ಟಡಿಗೋಸ್ಕರ ತಂಡಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ.

ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಆ ಕಡೆ ಇದ್ದಾಗ ಬಲವಂಡೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೊಡೆದಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಈಗ ಈ ಕಡೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಬಲವಂಡೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನದಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಡ್ಯಾಂನಲ್ಲಿ ನೀರು ಮುಗಿದಾಗ ಅಪವ್ಯಯವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸ್ಟೇಜಿನಲ್ಲಿ ಬಲವಂಡೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಹಣ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಹಣದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಯಾರೂ ತೋರಿಸಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇಷ್ಟು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ, ಮತ್ತು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಿಂದ ಕಸೆಗಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರಪುಟೇಲರು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ನವರು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸರಂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುಂಡೂರಾಯರು ನಮಗೆ ಏನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದಲ್ಲಾ ಬರೀ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಏನು ಆಸೆ ಇದೆ. ಅವರು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಏನು ಮಾತುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಬಲದಂಡೆ ಸಾಲೆ ಲಿಂಗಸೂಗೂರು, ದೇವದುರ್ಗ....

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ದೇವೇಗೌಡರ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಈಗ ಏನಾಪರೂ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಪುರ್ಣಿ.—ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಚ್.ಎಂ.ವರ ಬದಲಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರನ್ನು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಅವರು ನಿಜವಾದ ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಡಾ|| ಸಂಗಮೇಶ್ವರ ಸದಾರ್.—ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣರಿಗೆ ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ಹಣವನ್ನು ತರಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಿಂದೆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಮೆನಿ ಇಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವು ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮೆನಿ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಂದ ಸಹಾಯಪಡೆಯಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣ ಬಲದಂಡೆ ಯೋಜನೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮದು ಬಡ ದೇಶ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳೇ ಆಗಬೇಕಾಗಿವೆ. ೨೦ ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಡುವಹಾಗಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಟ್ಟರೆ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೇಷ್ಚರ್ ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗೂ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗೂ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ರೋಡುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ರೋಡುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಸ್ಕರ್ ಪ್ರಾನ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರಿಗಾಗಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸ್ಟಾಫ್‌ನಿಂದ ಡೆವಲಪ್ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸ್ಟಾಫ್ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಆ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೋಡುಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಲಿಲ್ಲಿಂಗ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಹುಡುಗರು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಮುಸಿದಿಗಳಿಗೆ, ಗುಡಿಸಲುಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಳೆ ಬಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸೋರುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ಲಿಂಗ್ ಕುಸಿದು ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗ ಸತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ಕೂಲ್ ಬಿಲ್ಲಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಗಿರುವ ಬಿಲ್ಲಿಂಗ್ ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ನನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಗಂಗಣ್ಣ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಇಲಾಖೆ. ತಮ್ಮ ವಹಿವಾಟು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಶಾಸಕರೂ ಅವರವರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ದಿವಸ ಅದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇಹೋದರೆ ನನಗೆ ೫ ನಿಮಿಷ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಪುರ್ಣಿ.—ಅವರ ಪಕ್ಕದ ಸದಸ್ಯರು ಪಾರ್ಟಿ ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಂಥಾದ್ದು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡ ಬೋಲೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಂಥಾದ್ದು ಕೆಲವರ ಮನೆಯು ಅಸ್ತಿ ಎಂದು ಭಾವನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಗಂಗಣ್ಣ (ಕಳ್ಳಂಬೆಳ್ಳ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಈ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ, ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ಈ ಇಲಾಖೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಪರಿಣಿತರಾದಂಥ ಮಂತ್ರಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಾ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಒಡೆಯರಾಜ್.—ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರವನ್ನೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಗಂಗಣ್ಣ.—ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮದು ಅಡಿಯಲ್ಲ. ನಾನು ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನದೀ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶ ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಇದೆ. ಇದರ ಉಪಯೋಗ ಕೆಲವೇ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ದೊರೆಯುವುದರಿಂದ ಈ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಪ್ರತಿವರ್ಷದ ಬಡ್ಡಿ ಟ್ರೇನಲ್ಲಿ ಕೂಲಂಕುಷವಾಗಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ರೂಪಿಸತಕ್ಕಂಥ ಯಾವ ನದಿ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಉಪಯೋಗ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕೊನೇ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಂತಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಸಾರಿ ನನ್ನನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆದಾಗ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೇಮಾವತಿ ನದಿ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೋ ಅದನ್ನು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಸಿ, ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಬಹುದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮತ್ತು ಸಿರಾ ಬರಗಾಲದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗಕ್ಕೆ ನೀರು ಒದಗುತ್ತದೆ. ಆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡಿಸತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿಯ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಕೆರೆ ಕಾಲುವೆಗಳ ನಾ ದುರಸ್ತಿ ಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ರೀ ಲೈನಿಂಗ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ನೀರಿನ ಬಳಕೆಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತೂ, ತಾವು ಈ ಕೆರೆಗಳ ದುರಸ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಟೇಲ್ ಎಂಡ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಚ್ಚು ಕಟ್ಟು ದಾರರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಡೆಯ ರಸ್ತೆಗಳ ಬಹಳ ಸೀನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಇವುಗಳ ರಿಪೇರಿಯಾಗ ಬೇಕಾಗಿವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳ ಸೇತುವೆಗಳ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾಲುವೆಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಕಾರ್ಯ ಕೂಡ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜನತೆಯ ಪರವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಒಂದುಕೆರೆ ದುರಸ್ತಿಯಾಗತಕ್ಕಂಥದ್ದು ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಎಕ್ಸಿಜೆಟ್ ಇಲಾಖೆಯವರ ಅಚರಣೆಯಿಂದಾಗಿ ನಿಂತು ಹೋಗಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಇದು ನನ್ನ ಮತನಕ್ಕೆ ಬಂತು ಅದ ಕೂಡಲೇ ನಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರ ಹತ್ತಿರನೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲೂ ಮಾತನಾಡಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮಂಗಳ ಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆ ಎನ್ನ ತಕ್ಕದ್ದು ಸಿರಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಈಜಲ ಗಿಡಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಸುಮಾರು ೧೦-೧೫ ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶ ಇದರಿಂದ ನೀರಾವರಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಬೀಳತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶ ಬಂದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಎಕ್ಸಿಜೆಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿಸಿ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಚ್ಚು ಕಟ್ಟು ದಾರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ರಸ್ತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನನ್ನ ಮತ್ತು ಸಿರಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮುಕ್ಕಾಲು ಭಾಗ ಬಿ. ಎಸ್. ರಸ್ತೆ ಅಂದರೆ ಬಾಣಾವರ ಸಿರಾ ರಸ್ತೆ ಎಂದು ಇದೆ ಅದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು

ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಅಗುವಂಥಾ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಅದಂ ಹೈವೇನಲ್ಲಿ ಬರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೮-೯ ಕಿ.ಲೀ ಮೀಟರ್ ಮಾತ್ರ ಈ ನಿಧಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಇನ್ನು ೮೦-೯೦ ಕಿ.ಲೀ ಮೀಟರ್ ರಸ್ತೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕದು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಸ್ಸಿ ಮೆಟರ್ ಕೂಡ ರೆಡಿಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕದ್ದಾದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ವರು ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆನಾನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯ ವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೊಡನೆ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿ ಬಾಣಾವರ ಮತ್ತು ಸಿರಾ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ (ಹರಿಹರ).—ನಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಭೆಯ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಲೋಕೋ ಪಯೋಗಿ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ತುಂಗ ಭದ್ರಾ ನದಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಒಂದು ಸೇತುವೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಆಶ್ಚರ್ಯನೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವರ್ಷದ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಆ ಸೇತುವೆಯ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸೇತು ವೆಯ ನಿರ್ಮಾಣವಾದರೆ ಅದರಿಂದ ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ಕಾರವಾರ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಂಗೆದಿ ಬಳಿ ಈ ಸೇತುವೆಯ ನಿರ್ಮಾಣದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್‌ನಿಂದ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ ಅದರಿಂದ ಸುಮಾರು ೬೦೦, ೭೦೦ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಸುಳ್ಳು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರೈತರಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಯಾಗಿ ವಂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳೂ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡು ತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ನೀರು ಒದಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ರೈತರು ನಾನಾತರ ಹ ದಕ್ಷವನ್ನು ಅನು ಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಈ ಎತದ ನೀರಾವರಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ರೈತರ ವರ ವಾಗಿ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವನ ಗೌಡರವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ೩೬ ಲಕ್ಷ ರೂ ಗಳ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆ ಹೊನ್ನಾಳಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ದ ರಸ್ತೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಅದರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೊದಲೇ ಅಂದಾಜು ಆಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಹರಿಹರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ದ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವ ರಸ್ತೆಯೇ ಅಂದಾಜು ಆಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಆದುದ ರಿಂದ ಇದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡದೇ ಹರಿಹರ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ನ್ಯಾಶನಲ್ ಹೈವೇಯಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೋರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಭದ್ರಾ ಜಲಾಶಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈ ಭದ್ರಾ ಕಾಡಾ ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ರೈತರು ತಾವು ಬೇಕೆಂದಂಥ ಕಬ್ಬನ್ನು ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡದೇ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಭದ್ರಾ ಕಾಡಾ ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸದೇ ಸುಮ್ಮನೆ ವಿನಾಕಾರಣ ಹಣವನ್ನು ವ್ಯಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಉತ್ಪನ್ನ ಕೂಡ ಕಡಿಮೆ ಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ತಾವು ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನ್ಯಾಶನಲ್ ಹೈವೇ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅಗರ ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ರೈಲ್ವೆ ಲೈನ್‌ಲೈನ್ ಕ್ರಾಸಿಂಗ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗೇಟ್‌ನ್ನು ಹಾಕಿರುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಅನು ಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ತುಂಗಭದ್ರಾ ನದಿ ದಡದಲ್ಲಿ ಎತದ ನೀರಾ ವರಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಿಯ ಸ್ಥಳೀಕರು ಮನವಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಸಹ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಭರವಸೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಕೊಟ್ಟು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ, ಆ ಭರವಸೆಯನ್ನು ತಾವು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಈಗಡೇರಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಾವು ರೈತರ ಪರವಾಗಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಒಂದು ಬೇಡಿಕೆ ಏನೆಂದರೆ, ನೀರಾವರಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಕಮಾಂಡ್ ಏರಿಯಾ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದು ಅದ್ದು ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಇಲ್ಲದೇ ಯಾವುದೇ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಸುಳ್ಳು ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾಗಲೀ ಈ ಏತದ ನೀರಾವರಿ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಒಂದು ವಿಷಾದದ ಸಂಗತಿ ಏನೆಂದರೆ ಭದ್ರಾ ಜಲಾಶಯ ಮುಗಿದು ೨೫ ವರ್ಷವಾದರೂ ಕೂಡ ಜಲಾಶಯದಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಮುಳುಗಡೆ ಯಾದವರಿಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅವನಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಇದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಬಹಳ ವಿಷಾದದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಅವನು ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಹೊಣೆಗಾರರು ? ಇದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಮೇಲೆಯೇ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಆ ರೈತರು ಜಮೀನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ತಾಲ್ಮಿಯಿಂದ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರಧನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಇದನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆಯೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಂಥಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮುಂದೆ ಬರಬಾದು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಆ ರೈತರ ಪರವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

೭-೩೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಚಿವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನೀರಾವರಿ ಜಲಾಶಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ವಿಭಾಗಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಅವು ಶಾಸಕರಿಗೆ ೩೦-೪೦ ಮೈಲಿಗಳ ದೂರದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಫೋನಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿಂದ ಹರಿಹರ, ಬಸವಾಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ೪೦ ಮೈಲಿ ದೂರವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಕಡೆ ಏನಾದರೂ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗಬೇಕೆಂದರೆ ೧೦ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಗಂವ ಜಾಗಕ್ಕೆ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಗಂವ ಸಂದರ್ಭ ಬರುತ್ತದೆ. ವಿನಾಕಾರಣ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ನೀರಾವರಿ ಜಲಾಶಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಉಪ ವಿಭಾಗಗಳು ಇರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಫೋನಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ್, ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನೀರು ಒದಗಿಸದೆ ರೈತರು ಕಷ್ಟಪಡುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಬಂದಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಭದ್ರಾ ಜಲಾಶಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ನೂರಕ್ಕೆ ೩೦ ಭಾಗ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಅಂದರೆ ಜನತೆಗೆ ನೀರಿನ ಕೊರತೆ ಆದಾಗ ಜಲಾಶಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ದುಂದುವೆಚ್ಚ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಭಾದೆ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಯೋಜನೆಯ ಅಂದಾಜನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅಥವಾ ಸರ್ವೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಚಿವರು, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳೊಡನೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ್ ಅಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ೨ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಜಮೀನಿಗೆ ೩೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೂಡ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭದ್ರಾ ಜಲಾಶಯದ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಯೋಜನೆಯ ಅಂದಾಜನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸುವುದರಲ್ಲಾಗಲಿ ಅರ್ಥವಿದೆಯೆ ? ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಅಷ್ಟು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದರ ಜಮೀನಿಗೆ ತೊಂದರೆ ತರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮಂಗಾರಗೌಡ ಪಾಟೀಲ್.—ಭದ್ರಾ ಮೇಲ್ವಂಡೆ ಯೋಜನೆ ತುಮಕೂರು ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಂತೆ ಕ್ಷಾಮ ಪ್ರೀಡಿತ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆ. ಅದನ್ನು ಮಲ್ಟಿಪ್ಲನವರೂ ಕೈಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಮಾತು. ಅವರಿಗೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರೂ ಯೋಜನೆಯನ್ನೇ ಕೈಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ನೀರನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಿ. ಆದರೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಮೊನ್ನೆ ಪ್ರವಾಸ ಬಂದಿದ್ದರು. ಆಗ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡೆ. ಆದರೂ ಅವರು ಇದುವರೆಗೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಬಾಯಿ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ, ಕುರಿ-ಕೋಳಿಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಗೂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಆ ರೀತಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಯಾವ ರೀತಿ ದೊರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ? ಅವರ ಆರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಶಾಲೆಗಳಿಗೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಶಾಲೆಗಳಿಗೂ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಶಾಲೆಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳ ಮಕ್ಕಳ ಮತ್ತು ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳ ಪರವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಅಶ್ವತ್ಥ ರೆಡ್ಡಿ.—ಇವತ್ತು ಮಲ್ಟಿಪ್ಲನವರೂ ಯಾವ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಆ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಸಿ ಎಕ್ಸ್ ಎರಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿದಾರೆ. ಮತ್ತು ಆ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಳಗೆ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಬರುತ್ತವೆಂದು ಸಹ ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿತ್ತು. ಇದ್ದ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಹ ಸಮಜಾಯಿಸಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮಲ್ಟಿಪ್ಲನವರಿಗೆ ಅನುಮಾನ ಇದೆ. ದಾವಣಗೆರೆ ಮತ್ತು ಹರಿಹರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ಅವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಪ್ಪು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆ ಯೋಜನೆಯನ್ನೇನಾದರೂ ಕೈಬಿಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ; ಆದ್ದರಿಂದ, ಅದನ್ನು ಮಾಡಲೇ ಬೇಕು; ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹರಿಹರ ಮತ್ತು ದಾವಣಗೆರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸಾಲೂರು ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದರು, ಅಪ್ಪರ್ ಭದ್ರಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕಟ್ಟುವುದರಿಂದ ಏನು ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು, ಆದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲೂ ಭದ್ರಾ ಜಲಾಶಯದಿಂದ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಆಗುತ್ತದೆಂದು ರೈತರ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಅಪ್ಪರ್ ಭದ್ರಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ ಇದ್ದಂತಹ ಸ್ಥಿತಿ ಬೇರೆ. ಅವತ್ತಿಗೂ ಇವತ್ತಿಗೂ ಮಳೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಭದ್ರಾ ರಿಸರ್ವಾಯರ್ ಒಪರ್‌ಫೋಲ್ಡ್ ಆಗಿರುವುದು ೧೦ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಾರಿ ಮಾತ್ರ. ಆಮೇಲೆ ಸಿಲ್ವೆ ಫಾರಂ ಆಗಿ ನಮಗೆ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿ ದುಡ್ಡು ಹಾಳು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಅಶ್ವತ್ಥ ರೆಡ್ಡಿ.—ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಆಗುತ್ತಿರುವುದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಈಗ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ದಾವಣಗೆರೆ ಮತ್ತು ಹರಿಹರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನ ಏನು ಸುಖ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟ ಬರುತ್ತದೋ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಮಾಹಿತಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ನೋಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥ್ ಪಾಟೀಲ್ (ಚಿತಾಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಹಾಗೂ ನಿರಾವರಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾ, ಸಮಯದ ಅಭಾವದ ಕಾರಣ ನೇರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆ ಏನು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದೆಂದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಬೆಣ್ಣೆ ತೋರಿಯೋಜನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳತಕ್ಕ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ೧೯೭೨ರ ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೂ ಅದು ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿಲ್ಲ. ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಬರಗಾಲ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀರೇ ಹೊರತು ನಿರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ನೀಡಿದ್ದು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಿದೆ ಎಂಬ ಆರೋಪಣೆಯನ್ನು ಆ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಬೆಣ್ಣೆ ತೋರಿಯೋಜನೆ ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವಾದುದು. ೧೦ ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಿರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಯೋಜನಾ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ವಿರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಉಳಿದ ೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ವಿರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಳಗೆ ೩ ಸಬ್ ಡಿವಿಷನ್‌ಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಅವು ಯಾವುವೆಂದರೆ, ಕೆನಾಲ್ ಸಬ್‌ಡಿವಿಷನ್, ಡಾಂ ಸಬ್‌ಡಿವಿಷನ್, ಮತ್ತು ಮೆಕ್ಯಾನಿಕಲ್ ಸಬ್‌ಡಿವಿಷನ್ ಎಂದು ಈ ಮೂರು ಸಬ್‌ಡಿವಿಷನ್‌ಗಳು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪೂರೈಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಯೇ ಹೊರತು ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಈಗ ೭೦ ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ಕೆನಾಲ್ ವರ್ಕ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಪರ್ಪಸ್ ಸರ್ವೆ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಹಣ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಫೋಲಾಗಿದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಹ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಾರೆ.

ಆ ಯೋಜನೆ ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಕೂಡ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಇಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಗುಲ್ಬರ್ಗಕ್ಕೆ ಬಂಗಾಳಿ ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಬೆಣ್ಣೆ ತೋರ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಏನಿದೆ ಇದರಿಂದ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ, ಮೊದಲನೆಯದು ಗುಲ್ಬರ್ಗ ನಗರದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ೫೫೦ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ನಿರಾವರಿ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಸಾರಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಭೇಟಿಯಾಗಿ ದ್ದಾಗ ತಿಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಒಪ್ಪಿಯೂ ಇದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ಸಾಲಿನ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಕೇವಲ ೨೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ೧೯ ಲಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗೆ ವಿರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನುಳಿದ ಹಣದಲ್ಲಿ ಆ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ ? ಅದನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಸಮಲಕ್ಷ್ಯಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಚಿತಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಬಹುಭಾಗ ಕಲ್ಲಿನಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ನಿರಾವರಿ ಭಾವಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ನಿರಾವರಿಯನ್ನು ಮಾಡುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಆ ಭಾಗದ ಬಡಜನರಿಗೆ ನಿರಾವರಿಯಾಗುವುದರಿಂದ, ಅಲ್ಲಿರ ತಕ್ಕಂತಹ ಬಡಜನರು ಬಡತನದ ರೇಖೆಯಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೆಣ್ಣೆ ತೋರಿಯೋಜನೆಯ ಮೊಸಲ ಹಂತಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದ ಏರಿಯಾಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ? ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆ ಭಾಗದ ಜನರು ನೋಡುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬ ವಿಶ್ವಾಸ ನನಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕಳೆದ ೧೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಾವು ದೇವೇಗೌಡರು ಜೊತೆ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಂತಹ ಜನರಿದ್ದೇವೆ. ತುಂಬಾ ಹತ್ತಿರದಿಂದ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ, ಯಾವಾಗಲೂ ಅವರು ನಗುನಗುತ್ತಾ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಅವರನ್ನು ಗುರುಗಳು ಅಂತ ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಗುರುಗಳು ನಮಗೆ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆಂಬ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೊತೆ ನಮ್ಮ ನಗರಾಡಳಿತ ಸಚಿವರೂ ಅವರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಗುಲ್ಬರ್ಗ

ನಗರಕ್ಕೆ ಬೆಣ್ಣೆ ತೋರೆ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಗರಾಧಿಕಾರಿ ಸಚಿವರು ಗಮನಹರಿಸಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತಹ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನೀವು ಮುಗಿಸಿ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹಾರಬೇಕು. ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜನಕ್ಕೆ ಬೆಣ್ಣೆ ತೋರೆ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಹಾಗೂ ೫೦ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದೊಂದು ವರ್ಷ ೫ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಕೆನಾಲ್ ಕೆಲಸವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಿ, ಒಂದೆರಡು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಕಡೆ ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕು. ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಬರಗಾಲ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಕೂಡ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ಪುಟ್ಟ ಟ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ನೀರಾವರಿಯಾಗದಿದ್ದರೂ ಕೊನೇ ಪಕ್ಷ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲ ಆ ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ಸಿಗುವ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಟ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಆ ಭಾಗದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸಚಿವರಾದ ದೇವೇಗೌಡರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗೂ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಚಿತ್ತಾಪುರದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿರುವ ೫-೧೦ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಯಾವ ಹಳ್ಳಿಗೂ ರಸ್ತೆಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಒಂದು ವೇಳೆ ಚಿತ್ತಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೂ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋಗುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ೪೦-೭೦ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ದೂರದಲ್ಲಿವೆ. ಜನರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಎರಡು-ಮೂರು ದಿವಸಗಳಾದರೂ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಚಿತ್ತಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿದೆ. ಮಾಜಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದಂತೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುಂಡೂರಾವರವರು ಕಳೆದ ಚುನಾವಣೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾಮಿನೇಷನ್ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ, ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನನ್ನು ಗೆಲ್ಲಿಸಿ, ಇಲ್ಲಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಕಂಭೀರವಾಗಿದೆ. ಆರಿಸಿ ಬಂದ ನಂತರ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ಹಲಿಕೃಪ್ಪೂರನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟರು. ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಈ ಕಡೆ ಕೂರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಗವರ್ನರಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖವಾದ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಹಾಲಿ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಸ್ತೆ ಕೂಡ ಟಾರ್ ಅನ್ನು ಕಂಡಿಲ್ಲ, ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಕೊನೇ ಪಕ್ಷ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಟಾರ್ ಅನ್ನು ಹಾಕುವಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಅದ್ಭುತ ಮೇಲೆ ರಸ್ತೆ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ, ರೈಲ್ವೆ ಕ್ರಾಸಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೇತುವೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ೩೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆ ಭಾಗದ ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡದಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಅಲ್ಲಿಂದೂ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಸಲುವಾಗಿ ೧೨.೫೦೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಮಂಜೂರಾತಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಮಂಜೂರಾತಿ ನೀಡಿ, ರೈಲ್ವೆ ಇಲಾಖೆಯವರೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಇಷ್ಟು ಸಮಯ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ತಮಗೂ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಸಾವಧಾನದಿಂದ ಕೇಳಿದ ನನ್ನ ಸದಸ್ಯ ಮಿತ್ರರಲ್ಲಿಗೂ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ತಿಪ್ಪಯ್ಯ (ಮೂಡಿಗೆರೆ ಕ್ಷೇತ್ರ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿದ ತಕ್ಕಂತಹ ಬೀಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ನನ್ನ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆವಿಗೂ ಆದಂತಹ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ನಾನು ಗವನವಿಟ್ಟು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಕಡೆಯ ಹಾಗೂ ಈ ಕಡೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮಾತನಾಡುವಾಗ, ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳಾಗಿಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆವಿಗೂ ಬಹುಶಃ ಯಾವುದೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗಿಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಮೂಡಿಗೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಎಂದೆಂದೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಹಣವನ್ನು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮೊದಲು ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರದ್ದು ಈ ಮುಖೇನ ತಂಬು ಹೃದಯದಿಂದ ಮಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಮಲೆನಾಡಿನ ರಸ್ತೆಗಳಿಗಾಗಿ ಏನು ತಡ್ಡೋಲ್ ಆಫ್ ರೇಟ್ ಕೊಡುತ್ತೀರೋ ಅದನ್ನು ಬಯಲು ಸೀಮೆಗೆ ಕೊಡುವ ಪ್ರಕಾರವೇ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಮಲೆನಾಡಿನ ರಸ್ತೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೩-೪ ತಿಂಗಳು ಮಳೆ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಲೆಕ್ಕ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಕಹಿ ನೀರಾವರಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಒತ್ತುವರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಒತ್ತುವರಿಯಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಹೆಚ್ಚು ನಿಲ್ಲದೇ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೂ ಇಲ್ಲಿನ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿನ ಹೂಳನ್ನು ತೆಗೆಸದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನವರು ಯಾವ ನೀರಾವರಿಗೆ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದರೋ ಆ ಕೆರೆಗಳು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಹೋಮಾ ಬಿಟ್ಟು ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತವೆ, ಅದರಿಂದ ಕೆರೆಯ ಹಿಂಬಾಗದ ಜಮೀನನ್ನು ಏನು ಒತ್ತುವರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆಯವರಿಂದ ಸರ್ವೇ ಮಾಡಿಸಿ ನಂತರ ಹೂಳನ್ನು ತೆಗೆಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾಗಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಅಪ್ಪರ್ ಭದ್ರಾ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕವನು. ಈ ಒಂದು ಅಪ್ಪರ್ ಭದ್ರಾ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದಿನ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಏನು ಅಂಕಿ ಅಂತಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ ೨೩ ಸಲ ಸರ್ವೇ ಆಗಿದೆ. ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಂದ ಅಪ್ಪರ್ ಭದ್ರಾ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಮೂಗೊಂದಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಡ್ಯಾಂ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಸುಮಾರು ೮,೫೦೦ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜಾಗ ಕಾಡು ಇದೆ. ಇಂತಹ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ನಾವು ಕಾಡನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ನಾವು ತುತ್ತಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಏನು ಭದ್ರಾ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಪಾಯಿಂಟ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಸುಮಾರು ೮೫ ಮೈಲಿಗಳಷ್ಟು ಡೆಡ್ ಲೈನ್ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಇಂತಹ ಒಂದುಹುಚ್ಚು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನೀವು ಎಕೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದೂ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಸುಮಾರು ೨೦ ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ. ನೀರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಅದನ್ನು ಮೊದಲ ಹಂತವಾಗಿ ೮ ಟಿ. ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ. ಆ ನಂತರ ೬ ಹಾಗೂ ೬ ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ. ನೀರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ತಾವು ಏನು ೮೫ ಮೈಲಿ ಡೆಡ್ ಲೈನ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಇದರ ಒಳಗೆ ಒಳ್ಳೊಳ್ಳೆಯ ಕಾಫಿ ತೋಟ, ಏಲಕ್ಕಿ, ತೋಟ ಇದ್ದು ಅದಿಲ್ಲಾ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯಿಂದ ತಾವು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೀರಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನ ಇದೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಹುದು. ೧೯೭೨ರ ಪ್ರಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ ೬೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ೯೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕಾಗಬಹುದು. ಮುಂದೆ ಇದು ೧,೦೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಬಹುದು. ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಜಮೀನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಿಗಾಗಬಹುದೆನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವೇಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದೇ ಹಣದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಹೆಚ್ಚು ಜಮೀನನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಬಹುದು ಹೊಸದರ್ಗ ಜಗಳೂರು, ಮೊಳಕಾಲ್ಲೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೫೦ ರಿಂದ ೨೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಸುಮಾರು ೧ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಏನೂ ಹೇಳಲು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಊಹಾ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ

ಗವನ ಹರಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನು ಲಂಚದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. 31 ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಮೃತಕೂ, 100 ಕೊಟ್ಟರೆ ಸವಾರಿ ಮಾಡು, ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟರೆ ಲಕ್ಷ ಮಾಡಬೇಡ ಎಂದು ಗಾಡೆ ಇದೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಲಂಚದ ಬಗ್ಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ರಸ್ತೆಗಳು ಏನು ಆಗಬೇಕೋ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮೊನ್ನೆ ಪಂತ್ರಿಗಳು ಅಕ್ಕಿಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿ, ನೆಂಬರ ಮೇಲೆ ಆನೆ ಎಂಬಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಹಣದ ಹೂಡಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೂ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕೇಂದ್ರದ ಜೊತೆ ವ್ಯವಹರಿಸಿ ಹಣದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಪಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು:—ಈಗ ಬೇಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆ ಮುಗಿಯಿತು.

ಪಂತ್ರಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆ

ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದ ಶ್ರಾಂತಿ ಪತ್ರಿಕೆ ಸಂಪಾದಕರ ಮೇಲೆ ನಡೆಸಿದ ದೌರ್ಜನ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ:—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ ಅವರು ಹಾಗೂ ಮಾನ್ಯ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಮಾರ್ಗಯ್ಯವರು ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನಡೆದ ಘಟನೆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗವನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಈಗ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಸುದ್ದಿ ಪ್ರಕಾರ ವಿವರಣೆ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ. ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದು ಈ ಪೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನಾನು ಓದಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

To-day at about 10-10 a.m. (26-8-83) a Head Constable and a Police Constable went to serve a warrant issued by the Court on Shri Siddaramesh, Editor of 'Kranti' a Kannada daily in Gulbarga. Shri Siddaramesh is alleged to have misbehaved with the Head Constable and the Police Constable and abused them. A scuffle appears to have taken place between Shri Siddaramesh on the one hand and the police officials on the other. In the process Shri Siddaramesh is reported to have received injuries on his back and left temple. The Head Constable is said to have suffered a contusion on the back and the Police Constable suffered a contusion on his palm.

2) Shri Karibasappa, Circle Inspector of Police reportedly went to the office of 'Kranti' paper and arrested him. Then he is said to have been brought to the Brahmpur Police Station in Gulbarga. While he was being brought Shri Siddaramesh is said to have been beaten by the Police. Shri Siddaramesh is said to have torn the badge of the Circle Inspector of Police. Two cases have been registered against Shri Siddaramesh on the complaints given by the Head Constable, Police Constable and the Circle Inspector of Police. A Counter. complaint has been made against the Police officials by Shri Siddaramesh and case registered.

3) About 50-60 persons are said to have come to the office of the Superintendent of Police, Gulbarga, including Shri M. Y. Patil